

LIBRI I PARË I MBRETËRVE

Adonija dëshiron të bëhet mbret

1 Mbreti David ishte plakur shumë. Meqë kishte të ftohtë vazhdimisht, e mbulonin me një batanije; por megjithatë nuk ngrohej. ²Atëherë shërbëtorët e tij i thanë: «Na lejoni, o zot, të shikojmë për një vajzë të re, që të kujdeset për ty. Le të flejë në duart e tua për të të mbajtur të ngrohtë.» ³⁻⁴Kërkohej në mbarë vendin një vajzë e bukur dhe zgjodhën Avishagën nga Shunemi. Ajo ishte jashtëzakonisht e bukur. E sollën te mbreti dhe ajo u bë infermiera e tij. Por mbreti nuk kishte marrëdhënie me të.

⁵⁻⁶Që nga vdekja e Avshalomit, Adonija që Hagita ia kishte lindur mbretit, ishte më i madhi prej bijve të Davidit. Ai ishte njeri i madh. I ati e kishte trajtuar gjithnjë me shumë kujdes dhe kurrë nuk e kishte vënë para përgjegjësisë. Kohët e fundit Adonija kishte fituar për vete një karrocë me kuaj dhe një rojë personale prej dyzet vetash. Publikisht kërkonte trashëgimin e mbretërisë së atit. ⁷Ai ia kishte dalë të bënte për vete komandantin Joav dhe priftin Avjatar. ⁸Por nuk arriti të bënte për vete priftin Cadok, Benajën, birin e Jehoadës, dhe profetin Natan, e as Shimium, Reiun dhe repartin e zgjedhur të Davidit. ⁹Një ditë Adonija organizoi një gosti të madhe lidhur me flijimin pranë shkëmbinjve të Soheletit afër burimit të Rogelit.

Urdhëroi që të thernin dele, qe dhe viça të majmë. Të gjithë bijtë e tjerë të mbretit, si dhe judeasit që ishin në shërbim të oborrit, i kishte ftuar, ¹⁰por jo vëllanë e tij, Solomonin, profetin Natan, Benajën dhe as repartin e zgjedhur të Davidit.

Batsheva ndërmjetëson te Davidi

¹¹Atëherë Natani shkoi te Batsheva, nëna e Solomonit, e tha: «A ke dëgjuar se Adonija, biri i Hagitës, është bërë mbret? Dhe Davidi, zoti ynë, nuk ka ide për këtë.» ¹²Jeta jote vihet në rrezik si dhe ajo e birit tënd, Solomonit! Për këtë të këshilloj: ¹³Shko te Davidi dhe thuaj: «O zoti dhe mbreti im, ti më ke premtuar me be se biri im, Solomoni, dhe askush tjetër, do ta trashëgojë fronin tënd. Përse atëherë Adonija është bërë mbret?» ¹⁴Ndërsa ti ende po flet me mbretin, do të të vij unë vetë në ndihmë.»

¹⁵Batsheva shkoi menjëherë te mbreti David që qëndronte në dhomën më të brendshme të pallatit. Ishte plakur shumë dhe Avishaga nga Shunemi kujdesej për të. ¹⁶Batsheva u përkul para mbretit dhe ra përmbys para tij. Ai e pyeti se ç'kërkonte. ¹⁷«O zoti dhe mbreti im! – tha ajo. – Ti më ke premtuar me be para Zotit, Perëndisë sate, se biri im, Solomoni, dhe askush tjetër, do ta trashëgojë fronin tënd. ¹⁸Por tani Adonija është bërë mbret – dhe ti, mbreti sundues, as nuk di gjë për këtë! ¹⁹Ka organizuar një gosti të madhe flijimi dhe ka urdhëruar që të theren shumë qe, viça të majmë dhe dele. I ka ftuar të gjithë bijtë e tu si dhe priftin Avjatar dhe komandantin e ushtrisë, Joavin, por me përjashtim të birit tënd besnik, Solomonit. ²⁰Tani mbarë Izraeli shikon drejt teje. Të gjithë presin që t'u thuash se cilin ke zgjedhur për pasardhës. ²¹Ndryshe, ata do të më trajtojnë mua dhe birin tim si tradhtarë të lartë, kur ti nuk do të jetosh më.»

²²⁻²³Ndërsa Batsheva ende fliste me mbretin, u paraqit profeti Natan. Hyri dhe ra përmbys para mbretit.

²⁴«Zoti dhe mbreti im! – tha. – Shoh se ke vendosur që Adonija të bëhet pasardhësi yt. ²⁵Sidoqoftë ai ka organizuar një gosti të madhe flijimi dhe ka therur shumë qe, viça të majmë dhe dele. Në gosti ka ftuar të gjithë bijtë e tu, oficerët dhe priftin Avjatar. Në këtë çast ata po hanë e pinë si mysafirët e tij dhe thërrasin «Rroftë mbreti Adonija!». ²⁶Por mua, priftin Cadok, Benajën dhe birin tënd, Solomonin, nuk i ka ftuar. ²⁷A me të vërtetë ndodhi kjo me urdhrin tënd, o mbret? A e ke fshehur nga shërbëtorët e tu besnikë, se kush duhet të bëhet trashëgimtar i fronit tënd?»

Davidi e cakton Solomonin për pasardhësin e tij

²⁸Mbreti David iu përgjigj: «Thirre Batshevën të hyjë përsëri!» Ajo erdhi dhe u paraqit para tij. ²⁹«Për Zotin që më ka shpëtuar nga të gjitha rreziqet, – tha Davidi, – ³⁰ti ke të drejtë. Të kam premtuar me be para Zotit, Perëndisë së Izraelit, se biri yt, Solomoni, dhe askush tjetër do të bëhet pasardhësi im. Dhe tani do ta plotësoj premtimin tim!» ³¹Batsheva u përkul thellë, ra përmbys para Davidit tha: «Rroftë gjithmonë zoti dhe mbreti im!»

³²Pastaj Davidi tha: «Më thërritni të vijnë priftin Cadok, profetin Natan dhe Benajën, kolonelin e rojës sime personale!» Kur të gjithë ishin të pranishëm, ³³u dha urdhrin: «Biri im, Solomoni, do të hipë në mushkën time mbretërore. Merrni me vete rojën time personale dhe shoqërojeni te burimi i Gihonit. ³⁴Atje prifti Cadok dhe profeti Natan duhet ta shugurojë me vaj mbret mbi Izraelin. Le t'u bihen brirëve sinjalizues dhe thërritni me zë të lartë: «Rroftë mbreti Solomon!» ³⁵Pastaj duhet ta sillni këtu dhe ai do të hipë në fronin tim. ♦ Askush tjetër veç tij nuk duhet të bëhet mbret në vendin tim. Atë e kam caktuar për sundimtar mbi Izraelin dhe Judën.»

³⁶«Amen – tha Benaja. – Kështu do Zoti, Perëndia e mbretit tim! ³⁷Le ta përkrahë Solomonin, si ka përkrahur zotin dhe mbretin tim, po, u bëftë biri më i shquar se i ati.» ³⁸Cadoku, Natani dhe Benaja

urdhëruan që Solomoni të hipte në mushkën e Davidit dhe, bashkë me rojën mbretërore, e shoqëruan duke zbritur në burimin e Gihonit. ³⁹Prifti Cadok kishte marrë prej Tendës së shenjtë bririn plot me vaj dhe Solomonin e shuguroi mbret. U ranë brirëve dhe populli thirri: «Rroftë mbreti Solomon!» ⁴⁰Pastaj e përcollën përsëri duke hipur në Jerusalem. Të gjithë fluturonin nga gëzimi, u ranë fyejve dhe aq fort brohoritën, saqë u tund toka.

♦ rasti i parë i bashkëmbretërimit.

Adonija duhet të lëshojë pe

⁴¹Edhe Adonija dhe mysafirët e tij e dëgjuan zhurmën. Sapo kishin mbaruar gostinë. Kur Joavi e dëgjoi sinjalin e bririt, pyeti: «Ç'është kjo zhurmë në qytet?» ⁴²Atëherë erdhi Jonatani, biri i priftit Avjatar.

«Afrohu! – thirri Adonija. – Ti je njeri i besuar dhe me siguri sjell lajm të mirë!»

⁴³«Sikur të ishte kështu! – iu përgjigj Jonatani. – Mbreti David, zoti ynë, e ka bërë mbret Solomonin!» ⁴⁴

⁴⁵Urdhëroi që të hipte në mushkën e tij dhe e ka dërguar bashkë me Cadokun, Natanin, Benajën dhe rojën mbretërore në burimin e Gihonit. Atje prifti Cadok dhe profeti Natan e kanë shuguruar mbret. Pastaj ata janë ngjitur në Jerusalem duke brohoritur së bashku, kështu që në mbarë qytetin ka trazirë. Ja zhurma që keni dëgjuar! ⁴⁶Solomoni tashmë është ulur në fronin e mbretit, ⁴⁷dhe oborrtarët i kanë sjellë mbretit David nderimet e tyre dhe kanë thënë: «Perëndia jote e bëftë edhe më të shquar se ty dhe mbretërinë e tij më të madhe se tënden!»

Mbreti u përkul në shtrat ⁴⁸e tha: «U lavdëroftë Zoti, Perëndia e Izraelit. Kështu ka bërë që sot një pasardhës i imi të hipë në fronin tim dhe se mund ta jetoja.»

⁴⁹Mysafirët e Adonjës u ngritën në tronditur dhe u shpërndanë. ⁵⁰⁻⁵¹Adonija kishte frikë nga zemërimi i Solomonit, prandaj iku në Tendën e shenjtë dhe me lot u kap për brirëve të altarit. Iu njoftua Solomonit se ai kishte pohuar: «Do të largohem nga altari vetëm në qoftë se ai më premtonte mua, shërbëtorit të tij, me be se nuk do të japë urdhër të më ekzekutojnë.» ⁵²Solomoni tha: «Në qoftë se nuk bëri keq, nuk do t'i bëhet keq as një grimë; por në qoftë se ndërmerr diçka kundër meje, duhet të vdesë.» ⁵³Dhe dërgoi njerëz që ta largojnë nga altari. Kështu, Adonija erdhi te mbreti Solomon dhe ra përmbys para tij. Solomoni i tha: «Mund të shkosh në shtëpi!»♦

♦ urdhër për t'u tërhequr nga jeta publike? Solomoni nuk shtoi «në paqe», dhe kjo tregon se nuk bëhet fjalë për pajtim të plotë.

Davidi do të sigurojë sundimin e Solomonit

2Kur Davidi ndiente se po i afrohej fundi, i tha birit të tij, Solomonit: ²«Mbaroi koha ime. Tani ka rëndësi që të qëndrosh i patundur!» ³Gjithnjë ki kujdes që të jetosh sipas vullnetit të Zotit, Perëndisë sate. Ndëqi të gjitha urdhërimet e tij dhe udhëzimet që janë shkruar në librin e Ligjit të Moisiut. Atëherë do të kesh sukses në atë që planifikon dhe ndërmerr. ⁴Atëherë edhe Zoti do ta mbajë premtimin që ma dha mua. Më tha: «Në qoftë se pasardhësit e tu ma mbajnë besën dhe i ndjekin urdhërimet e mia me gjithë zemër, atëherë njëri prej tyre gjithnjë do të mbretërojë mbi Izraelin.»

⁵«Meqë ra fjala, – vazhdoi Davidi, – e mban mend se çfarë më bëri komandanti i ushtrisë sime, Joavi. I vrau, në kohën e paqes dy komandantët, Avnerin dhe Amasën. Me këto vepra të gjakosura ai ka njoftuar nderin e tij ushtarak. ⁶Në urtësinë tënde do të kujdesesh që ai ta marrë dënimin e tij të merituar. Megjithë moshën e tij, nuk duhet t'i lejohet të vdesë me vdekje natyrore! ⁷Por sillu mirë ndaj bijve të Barzillait, njeriut prej Gileadit. Kujdesu për ta, sepse edhe ata janë kujdesur për mua, kur u desh të ikja nga vëllai yt, Avshalomi. ⁸Pastaj aty është edhe Shimiu nga Bahurimi, prej fisit të Benjaminit. Kur ika atëherë në Mahanaim, më fyeu dhe më mallkoi. Por kur u ktheva, më doli përpara plot pendim; dhe i premtova me be të mos e vrisja. ⁹Por tani duhet ta marrë dënimin e tij. Ti ke mjaft urtësi të dish si duhet të veprësh me të. Megjithë moshën e tij të thyer, ai duhet të vdesë me dhunë!»

¹⁰Pas pak Davidi vdiq dhe u varros në qytetin e Davidit. ¹¹Për 40 vjet kishte sunduar mbi Izraelin, 7 vjet në Hevron dhe 33 në Jerusalem. ¹²Solomoni u bë pasardhësi i tij dhe ai e kishte mbretërinë në dorë të sigurt.

Solomoni mënjanon rivalët e tij

¹³Një ditë Adonija erdhi te nëna e Solomonit, Batsheva. «Shpresoj se ardhja jote nuk do të thotë diçka të keqe, apo jo?» – e pyeti ajo.

¹⁴«Jo, – iu përgjigj Adonija, – kam një lutje.»

«Foll!» – tha ajo, ¹⁵dhe ai filloi: «Ti e di se froni i mbretit më përkiste në të vërtetë mua dhe mbarë Izraeli kishte pritur se unë do të bëhesha mbreti i ri. Por ndodhi ndryshe dhe mbretërinë e trashëgoi vëllai im. Kështu e desh Zoti. ¹⁶Tani kam vetëm një lutje: mos ma mohoj!»

«Si është puna, atëherë?» – e pyeti Batsheva, ¹⁷dhe ai iu përgjigj: «Thuaj një fjalë të mirë për mua te mbreti Solomon, që të më japë për grua Avishagën nga Shunemi. Me siguri nuk do të ta refuzojë këtë kërkesë.»

¹⁸«Mirë, – tha Batsheva, – do të flas me mbretin.»

¹⁹Ajo shkoi te mbreti Solomon, për t'ia paraqitur lutjen e Adonijës. Mbreti u ngrit dhe u përkul thellë para saj. Pastaj u ul në fronin e tij dhe urdhëroi që të vihej edhe një fron në të djathtën e tij për nënën e tij.

²⁰«Kam një lutje të vogël për të ta paraqitur – filloi. – Mos ma refuzo!» «Fol lirisht, o nënë! – iu përgjigj mbreti. – Nuk do të të refuzoj asgjë.»

²¹«A ka mundësi që t'i japësh Adonijës Avishagën nga Shunemi për grua?» – pyeti Batsheva.

²²Atëherë mbreti i hipi inati dhe i tha: «Përse më lutesh nga ana e Adonijës vetëm për Avishagën nga Shunemi? Përse jo menjëherë për fronin?» ♦ Ai është në fund vëllai im më i madh! Prifti Avjatar dhe komandanti i ushtrisë, Joavi, me siguri nuk do ta kundërshtojnë një kërkesë të tillë!» ²³Pastaj u betua: «Le të më dënojë Zoti, në qoftë se Adonija nuk do ta paguajë këtë lutje me kokë!» ²⁴Për Zotin e gjallë që më ka emëruar mbret duke më dhënë fronin e atit tim Davidit, Zoti që ka mbajtur fjalën dhe më ka dhënë mua dhe pasardhësve të mi mbretërinë: Adonija sot do të vdesë!»

²⁵Mbreti Solomon i bëri shenjë Benajës, birit të Jojadës, dhe ai e vrau Adonijën me thikë.

♦ Avishaga kishte gjendje civile të shemrës mbretërore. Solomoni e mban këtë kërkesë për hapin e parë për ta shfronizuar.

Solomoni ende nuk e ndien veten të sigurt

²⁶Priftit Avjatar i tha mbreti: «Shko në vendlindjen tënde Anatot dhe drejto fushat e tua. Në të vërtetë, ke merituar vdekjen. Por nën sundimin e atit tim, ty t'u besua arka e besëlidhjes dhe ti ke marrë pjesë në të gjitha vuajtjet e atit tim.» ²⁷Kështu ia mori të drejtën e priftërisë.

Kështu u realizua ajo që Zoti dikur në Shilo i kishte shpallur familjes së Eliut.

²⁸Joavi dëgjoi se ç'kishte ndodhur. Dikur nuk kishte kaluar te Avshalomi, por kësaj here e kishte marrë anën e Adonijës. Për këtë iku në Tendën e Zotit dhe u kap për brirëve të altarit duke kërkuar strehim.

²⁹Kur mbreti Solomon e mori vesh këtë, dërgoi një lajmëtar me lajmin:

«Përse ke ikur tek altari?»

«Kam frikë për hakmarrjen tënde, – iu përgjigj Joavi, – prandaj kërkoja strehim te Zoti.»

Kur e njoftuan mbretin Solomon për këtë, i dha urdhër Benajës: «Shko dhe vrite!»

³⁰Benaja shkoi në Tendën e shenjtë dhe i tha Joavit: «Mbreti të urdhëron: «Lëre këtë vend!»»

«Jo, – iu përgjigj Joavi, – këtu do të vdes.»

Benaja shkoi te mbreti dhe e njoftoi për atë që kishte thënë Joavi. ³¹⁻³²«Bëj ashtu siç kërkon prej teje! – tha mbreti. – Vrite dhe pastaj varrose. Në këtë mënyrë do ta sigurosh që dënimi për veprat e tij të poshtra të mos më gjejë mua dhe familjen e atit tim. Zoti le të bëjë që ai ta paguajë vetë. Ai e ka derdhur gjakun e dy njerëzve të pafajshëm që e kalonin në besë dhe në ndershmëri. ♦ Avnerin, komandantin e ushtrisë së Izraelit dhe Amasën, komandantin e ushtrisë së Judës i vrau, pa dijeninë e atit tim. ³³Le ta paguajë Joavi si dhe pasardhësit e tij përgjithmonë. Por pasardhësit e Davidit, të gjithë ata që do ta trashëgojnë fronin e tij, le t'i ruajë Zoti nga gjithfarë fatkeqësie.» ♦

³⁴Benaja shkoi në Tendën e shenjtë dhe e theri me kamë Joavin. Atë e varrosën në ngastrën e tij në stepë.

³⁵Në vend të tij, mbreti e bëri Benajën komandant, kurse priftin Cadok e emëroi në vend të Avjatarit.

♦ Davidi kishte bërë gabim të rëndë duke mos e disiplinuar Joavin për vrasjen. Siç duket, Joavi kishte shumë ndikim mbi Davidin, dhe largimi i tij në kohën e kryengritjes së dytë nuk shpjegohet. Në të vërtetë Solomoni u desh të vazhdonte aty ku i kishte lënë punët Davidi. Autori e mban për zbatimin e drejtësisë hyjnore të vonuar, por në fund të kryer.

♦♦ Kishte bërë shumë vrasje, e jo pa paramendim, prandaj prania e tij në Tempull nuk quhej.

Edhe Shimiun duhet të vdesë

³⁶Mbreti Solomon urdhëroi që të thërritnin tek ai Shimiun dhe i dha urdhër: «Ndërto për vete një shtëpi në Jerusalem dhe bano atje! Ti nuk duhet të largohesh aspak nga qyteti. ³⁷Sapo ta vësh këmbën në bregun tjetër të përroit Kidron, do ta paguash me kokë dhe duhet të vdesësh. Kije parasysh këtë!»

³⁸«Dakord! – tha Shimiun. – Do të bëj siç më urdhëron zoti dhe mbreti im.»

Shimiun banoi për tre vjet në Jerusalem. ³⁹Një ditë i ikën dy sklevër dhe u arratisën tek Ahishi, biri i Maakës, mbreti i Gatit. Kur Shimiun dëgjoi se ata ishin në Gat, ⁴⁰i vuri shalën gomarit, udhëtoi te mbreti Ahish dhe i rimori sklevërit e tij.

⁴¹Solomoni u njoftua: «Shimiun është larguar nga qyteti. Ka udhëtuar me gomar në Gat dhe është kthyer.»

⁴²Mbreti e thirri të vinte dhe i tha: «Të kam paralajmëruar dhe të kam thënë: «Sapo të largohesh nga qyteti, duhet të vdesësh.» Dhe ti je përgjigjur: «Dakord! Do të dëgjoj!» Madje edhe bëra që të betoheshe për Perëndinë, Zotin, që të mos e bësh këtë. ⁴³Përse eke shkelur besën dhe nuk e ke përfillur urdhrin tim?»

⁴⁴Përveç kësaj, ti e di fare mirë, çfarë i ke bërë atit tim. Për këtë Zoti do të bëjë që ta paguash me kokë.

⁴⁵Por mua Zoti do të më bekojë; le të bëjë që të qëndrojë përgjithmonë dinastia e Davidit.»

⁴⁶Mbreti i bëri shenjë Benajës dhe ai doli jashtë me Shimiun dhe e theri me kamë.

Vetëm atëherë mbretëria ishte e sigurt në duart e Solomoni.

Solomoni martohet me bijën e faraonit

(2 Kron 1,3-12)

3 Solomoni mori për grua bijën e faraonit ♦ dhe kështu hyri në marrëdhënie fisnore me mbretin e Egjiptit. Urdhëroi që bija e faraonit të banonte në një shtëpi në qytetin e Davidit, derisa ta mbaronin ndërtimin e pallatit, tempullit dhe mureve të qytetit.

²⁻³Solomoni e donte Zotin dhe ndiqte udhëzimet e tij, siç kishte bërë edhe i ati. Sidoqoftë i kushtoi Zotit fli në vendfljime rreth e rrotull në vend. Meqë ende nuk kishte tempull ku mund t'i lutej Zotit, kështu ishte zakoni atëherë tek izraelitët.

♦ Kështu e kishte shkëlur urdhërimin e përshkruar te Lev 7,3, ku ndalohet martesë me një të huaj. Egjipti e kishte aneksuar Filistinë pas vdekjes së Davidi. Më vonë, politika agresive e faraonit Sheshonk e shkeli këtë traktat të paqes, kur e sulmoi Izraelin më 925 p.e.r. Solomoni kishte trashëguar një mbretëri të fituar me shpatë, por tani duhet ta ruante.

Solomoni merr një vendim të rëndësishëm

⁴Njëherë mbreti Solomon shkoi në Givon. Atje gjendej vendfljimi më i rëndësishëm në mbarë vendin. Mbi altar Solomoni kushtoi qindra kafshë si fljime përkushtimi. ⁵Ndërsa po kalonte natën në shenjtërore, Zoti iu shfaq në ëndërr dhe i tha: «Kërko ç'të duash; do të ta jap!»

⁶Solomoni iu përgjigj: «Ti i ke bërë atit tim, Davidit, shumë të mira, sepse ai ta mbante gjithnjë besën dhe të shërbente me ndershmëri. Edhe pas vdekjes së tij, ia ke treguar mëshirën tënde. Biri që ia dhe, tani rri ulur në fron, sipas premtimit tënd. ⁷O Zot, Perëndia ime! Ti më ke emëruar mbret në vend të atit tim, Davidit. Ende jam tepër i ri dhe i paprovuar dhe nuk jam i zoti ta bëj këtë detyrë. ⁸E megjithatë ma ke besuar këtë popull që ke zgjedhur, dhe përgjigjem për kaq shumë veta që askush nuk mund t'i numërojë. ⁹Prandaj më jep zemër për të zbatuar udhëzimet e tua, që ta udhëheq popullin tënd dhe që të nxjerr vendime të drejta. Përndryshe si mund ta sundoj këtë popull?»

¹⁰Zoti u gëzua për këtë dëshirë. ¹¹Prandaj i tha Solomoni: «Ti do të mund të dëshiroje jetë të gjatë ose pasuri, ose vdekjen e armiqve të tu. Në vend të kësaj, më je lutur për urtësi, që të mund të sundosh.

¹²Prandaj do ta plotësoj dëshirën tënde dhe do të të jap aq shumë urtësi dhe mend, saqë askush nuk do të matet me ty, as para teje e as pas teje. ¹³Por edhe atë, për të cilën nuk më je lutur, do të ta jap: do të të dhuroj pasuri dhe nder të lartë, kështu që gjatë jetës sate asnjë mbret tjetër nuk do të mund të matet me ty. ¹⁴E në qoftë se i zbaton udhëzimet e mia me aq besnikëri sa ati yt, Davidi, atëherë do të të jap gjithashtu jetë të gjatë.»

¹⁵Kur u zgjua Solomoni, vuri re se Zoti i kishte folur në ëndërr. Shkoi në Jerusalem dhe u paraqit para arkës së besëlidhjes së Zotit, kushtoi flitë e përkushtimit dhe urdhëroi që të thernin kafshë për gostinë lidhur me fljimin. Të gjithë anëtarëve të oborrit u dha leje të merrnin pjesë në këtë gosti.

Solomoni dëshmon urtësinë e tij

¹⁶Një ditë erdhën dy prostituta te mbreti dhe i paraqitën çështjen e tyre gjyqësore. ¹⁷«O zoti dhe mbreti im! – i tha njëra. – Kjo grua dhe unë banojmë së bashku në të njëjtën shtëpi. Ajo ishte e pranishme kur lindi djalë. ¹⁸Pas dy ditësh edhe ajo lindi djalë. Vetëm ne të dyja ishim atëherë së bashku në shtëpi; askush tjetër nuk ishte i pranishëm. ¹⁹Një natë ajo u rrokullis në gjumë mbi fëmijën dhe e shtypi, kështu që fëmija vdiq. ²⁰Atëherë u ngrit në mesnatë dhe, gjërsa po flija, ma mori fëmijën tim. Në këmbim e vendosi fëmijën e saj pranë meje. ²¹Kur u zgjova mëngjesin tjetër dhe doja t'i jepja gji fëmijës, ai ishte i vdekur. Por kur e vëzhgova me më shumë kujdes, vura re se ai nuk ishte fëmija im.»

²²«S'është e vërtetë! – thirri tjetra. – Mua më takon fëmija i gjallë, kurse ty fëmija i vdekur!»

«Jo, – thirri e para, – i vdekuri është i yti, i gjalli është i imi!»

Kështu u grindën para mbretit.

²³Atëherë Solomoni tha: «Shoh, këtu ka kontradikta. Secila pohon se fëmija i gjallë i takon asaj, kurse i vdekuri tjetrës.»

²⁴Udhëroi që t'i sillnin një shpatë ²⁵dhe u dha urdhër njerëzve të tij:

«Prejeni fëmijën e gjallë në dy pjesë dhe jepini secilës gjysmën!»

²⁶Atëherë nëna e fëmijës u tmerrua dhe thirri: «O, zoti dhe mbreti im! Jepja asaj, por lejoje të jetojë!»

Por tjetra tha: «Le të mos i takojë as asaj e as mua: prejeni!»

²⁷Mbreti nxori vendimin: «Mos e vritni! Jepjani së parës! Ajo është nëna e tij!» ²⁸Gjithkund në Izrael u njoftua për këtë vendim të mbretit dhe të gjithë e admironin. Panë se Perëndia i kishte dhënë urtësi për të nxjerrë vendime të drejta.

Ministrat e Solomonit

4 Solomoni ishte tani mbret mbi mbarë Izraelin. ²⁻⁶Në pozitë e shtetit emëroi burrat që vijojnë: si kryepriфт: Azarja, biri i Cadokut;

si protokollist i shtetit: Elihorefi dhe Ahija, të bijtë e Shishës;
si kryeministër: Joshafati, biri i Ahiludit;
si komandant i ushtrisë: Benaja, biri i Jojadës;
si përfaqësues i guvernatorëve të provincave: Azarja, biri i Natanit;
si këshilltar i mbretit: prifti Cavud, biri i Natanit;
si kujdestar i pallatit: Ahishari;
si përgjegjës për angarinë: Adonirami, biri i Avdës.

Dymbëdhjetë provincat dhe guvernatorët e tyre

⁷Solomoni e kishte ndarë territorin e Izraelit në dymbëdhjetë provinca, secila me një guvernator në krye. Ata duhej të merrnin përsipër me radhë, secili për një muaj, furnizimin me ushqim të oborrit mbretëror.

⁸Këtu është lista e guvernatorëve të provincave dhe lista e provincave të tyre:

...Biri i Hurit♦: Malësia e Efraimit;

⁹...Biri i Dekerit: krahina e qyteteve Makac, Shaalbim, Bet-Shemesh, Ajalon dhe Bet-Hanan;

¹⁰...Biri i Hesedit: krahina e qyteteve Arubot si dhe krahina e Sohos dhe mbarë toka e Heferit;

¹¹...Biri i Avinadavit (ishite i martuar me bijën e Solomonit, Tafatën): thellësia malësore e qytetit bregdetar Dor.

¹²Baana, biri i Ahiludit: mbarë lugina e Jizreelit me qytetet Taanah dhe Megido gjer në Joknam në perëndim, përveç kësaj mbarë krahina e qytetit Bet-Shan në luginën e Jordanit gjer në krahinën e qytetit Jizreel në perëndim dhe, në jug, drejt Caretanit deri në qytetin Avel-Mehola;

¹³Biri i Geverit: pjesa veriore e Gileadit me qytetin Ramot dhe territorin ku u ngul Jairi, biri i Mënasheut, si dhe territori i Argovit në Bashan me gjashtëdhjetë qytete të fortifikuara;

¹⁴Ahinadavi, biri i Idos: pjesa jugore e Gileadit me qytetin Mahanaim;

¹⁵Ahimaaci, që ishte i martuar me bijën e Solomonit, Bazmatën: territori fisnor i Naftaliut;

¹⁶Baana, biri i Hushait: territori fisnor i Asherit dhe territorin e Alotit;

¹⁷Joshafati, biri i Paruasurhut: territori fisnor i Jisakarit;

¹⁸Shimiu, biri i Elës: territori fisnor i Benjamin;

¹⁹Geveri, biri i Urisë: territori fisnor i Gadit, territori i dikurshëm i mbretit amoras Sihon dhe mbretit Og nga Bashani.

Përmbi territorin e Judës ishte emëruar vetëm një administrator.

♦ **Këto janë patronime. Mungojnë emrat e bijve sepse buza e fletës do të jetë grisur.**

Rendi i oborrit të Solomonit dhe nami i tij

(2 Kr. 2,1-18)

²⁰Në Judë dhe në Izrael kishte aq njerëz sa ka kokrriza rëre në bregun e detit. Të gjithë kishin mjaft për të ngrënë e për të pirë dhe ata ishin të lumtur.

5 Solomoni mbretëronte mbi të gjitha mbretëritë nga Eufrati gjer në territorin e filistenjve dhe deri në kufirin egjiptian. Ata e pranuan sundimin e tij dhe i paguanin haraçin. Kështu mbeti gjatë tërë mbretërimit të Solomonit. ⁴Sfera e sundimit të tij shtrihej nga qyteti Tifsah gjer në Gaza, mbi mbarë territorin në perëndim të Eufratit dhe mbi të gjithë mbretërit që sundonin atje. Kishte paqe me të gjitha vendet fqinjë. ⁵Gjatë tërë mbretërimit të tij, banorët e Judës dhe Izraelit, nga Dani në veri gjer në Beershevë në jug, jetonin të sigurt dhe në mirëqenie. Secili mund të rrinte i ulur pa shqetësim nën fikun e tij ose nën hardhinë e tij.

²Solomoni i nevojiteshin për mbajtjen e përditshme të oborrit të tij 9 tonë miell të hollë dhe 18 tonë miell,

³10 gjedhë të majmë në stallë, 20 gjedhë nga kullota dhe 100 dele; pastaj edhe drerë, kaproj, gazela dhe shpesëri të majme. ⁶Për 4.000 karrocate e tij të luftës kishte 12.000 kuaj. ⁷Guvernatorët e 12 provincave të tij e furnizonin me ushqim atë dhe të gjithë ata që hanin në tryezën e tij, kështu që nuk u mungonte gjë. Çdo muaj një provincë tjetër përgjigjej për këtë. ⁸Ata gjenin edhe elbin dhe kashtën për kuajt e karrocave dhe kafshët e tjera të punës dhe e sillnin sipas një radhe të caktuar atje ku nevojitej.

⁹Perëndia i dha Solomonit shumë urtësi, një mendje të mprehtë dhe njohuri pa kufi. ¹⁰Solomoni ua kalonte madje edhe të urtëve të Arabisë dhe Egjiptit. ¹¹Dinte më shumë se të gjithë njerëzit e tjerë, madje edhe më shumë se ezrahasi Etan dhe se Hemani, Kalkoli dhe Darda, të bijtë e Maholit. Nami i tij u përhap ndër të gjithë popujt fqinjë. ¹²Ai hartoi 3.000 fjalë të urta dhe më shumë se 1.000 këngë. ¹³Në to fliste për të gjitha llojet e bimëve nga cedri i Libanit gjer në hisop që rritet në mur, gjithashtu për gjitarë, zogj, zvarranikë dhe peshq. ¹⁴Prej të gjithë popujve vinin njerëz për ta dëgjuar Solomonin, sepse të gjithë mbretërit e botës, gjer ku kishte depërtuar nami i urtësisë së tij, dërgonin njerëz tek ai.

Marrëveshja me mbretin Hiram

(2 Kr. 3,8-14)

¹⁵Mbreti Hiram i Tirit ishte gjithnjë mik i mirë i Davidit. Kur mori vesh se Solomoni ishte bërë mbret në

vend të atit të tij, dërgoi një delegacion në Jerusalem. ¹⁶Pas kësaj Solomoni dërgoi t'i thoshte Hiramit: ¹⁷Siç e di, atit tim, Davidit nuk i lejohej të ndërtonte një Tempull për nder të Zotit, Perëndisë së tij. U desh të mbrohej pa pushim kundër sulmeve të popujve fqinjë, derisa Zoti t'i jepte fitoren mbi ta. ¹⁸Por mua Zoti, Perëndia ime, më ka dhënë paqe. Askush nuk më sulmon dhe asnjë fatkeqësi nuk më kanos. ¹⁹Prandaj kam vendosur të ndërtoj një Tempull ku njerëzit mund t'i luten Zotit, Perëndisë tim. Kështu e kishte paracaktuar Perëndia, kur i tha atit tim, Davidit: «Biri yt, të cilit do t'ia transferoj mbretërinë pas vdekjes sate, do të më ndërtojë një tempull.» ²⁰Për këtë të lutem: Urdhëro që të priten cedra në malësinë e Libanit. Punëtorët e mi do t'i ndihmojnë të tutë në këtë punë. Do ta vë në vend rrogën e njerëzve të tu; kërko atë që mban për të përshtatshme. Ti e di se këtu në Izrael nuk kemi njerëz që dinë t'i presin drunjtë si fenikasit.»

²¹Kur Hiramit e pranoi delegacionin e Solomonit, u gëzua shumë dhe tha: «Faleminderit Zotit, se i ka dhënë Davidit një bir aq të aftë, që mund ta sundojë këtë popull.» ²²Dhe dërgoi t'i thoshte Solomonit: «E kam pranuar lajmin tënd. Jam gati ta plotësoj dëshirën tënde dhe të ta dërgoj drurin për ndërtim.» ²³Punëtorët e mi do t'i zbrasin drunjtë nga Libani gjer në det. Pastaj do të bëj që të lidhen në trape dhe të sillen anës bregut deri në vendin që do të ma caktosh. ♦ Atje punëtorët e mi do t'i zgjidhin përsëri trapet, dhe njerëzit e tu do të mund t'i marrin drunjtë për transportim të mëtejshëm. Me siguri do të ma plotësosh dëshirën duke më dërguar ushqim për oborrin tim.»

²⁴Solomoni mori nga Hiramit cedrat dhe selvitë që i nevojiteshin. ²⁵Në këmbim furnizoi për mbajtjen e oborrit mbretëror të Hiramit çdo vit 3.000 tonë gruri dhe 6.000 litra vaj ulliri të hollë. ♦ ♦ ♦ ²⁶Zoti i kishte dhuruar Solomonit urtësi siç i kishte premtuar. Prandaj mbretëronte paqja ♦ ♦ ♦ ndërmjet Hiramit dhe Solomonit dhe të dy lidhën marrëveshje.

♦ Jafa (gr: Jopa). ♦ ♦ Kjo dyfishoi nivelin e tatimit të vendit dhe goditi shumë rëndë fiset veriore, dhe kjo shkaktoi varfërimin e popullsisë, dhe kështu çoi në kryengritjen e mëpasshme kundër qeverisë qëndrore. ♦ ♦ ♦ Kjo ishte me rëndësi për shkak të rrugëve tregtare që kontrollonte Solomoni.

Përgatitjet për ndërtimin e Tempullit

²⁷Mbreti Solomon urdhëroi që të rekrutonin në mbarë Izraelin 30.000 veta për angarinë ²⁸dhe i vuri nën komandën e Adoniramit. Ai i ndau në tri grupe prej 10.000 vetash dhe çdo grup kalonte një muaj në Liban dhe dy muaj në shtëpi. ♦ ²⁹Përveç kësaj, në malet e Judës punonin për Solomonin 80.000 gurthërrmues dhe 70.000 njerëz që largonin gurët. ³⁰Gjithashtu kishte 3.300 mbikëqyrës që u ishin nënshtruar guvernatorëve të provincave të Solomonit dhe duhej ta mbikëqyrnin gjithë punën. ³¹Me urdhrin e mbretit silleshin gurë madhështorë me cilësi të mirë për themelet e tempullit. ³²Ndërtuesit e Solomonit dhe Hiramit, si dhe njerëzit prej qytetit Biblos, i punonin gurët dhe drurët ashtu siç u nevojiteshin për ndërtimin e Tempullit.

♦ Kjo do të thoshte se për tre muaj në vit ata mungonin nga fermat e tyre.

Solomoni ndërton një tempull për nder të Zotit

6 Kishin kaluar 480 vjet që nga çlirimi i izraelitëve nga Egjipti. ♦ Atëherë mbreti Solomon filloi të ndërtonte një tempull për nder të Zotit në muajin e dytë të vitit të katërt të mbretërimit të tij. ²Shtëpia e Tempullit që urdhëroi të ndërtonin ishte 30 metra e gjatë, 10 metra e gjerë dhe 15 metra e lartë. ³Paradhoma ishte e gjerë sa ndërtesa kryesore dhe pesë metra e thellë. ⁴Urdhëroi që në mure të hapeshin vrime për dritare: ato ishin më të ngushta në anën e brendshme se sa në anën e jashtme ⁵dhe bëri që të ngrinin jashtë në muret anësore dhe në murin e pasmë një aneks me tri kate: secili kat ishte 2,5 metra i lartë. ⁶Në katin më të ulët secila dhomë ishte 2,5 metra e gjerë, në katin e mesëm 3 metra e gjerë, kurse në katin e sipërm 3,5 metra e gjerë. Muret e aneksit vinin duke u holluar, kështu që dhomat të mbështeteshin në mure pa pasur nevojë për trarë. ⁷Gurët, me të cilët ishte ndërtuar Tempulli, ishin të përgatitur në gurorë, kështu që në tërë kantierin nuk dëgjohej asnjë zhurmë çekiçi, dalte ose veglash të hekurta të tjera. ⁸Hyrja në katin më të poshtme të aneksit ishte në anën jugore të Tempullit: shkallët të çonin në hyrjen e mesme dhe që andej në hyrjen e sipërme. ⁹Kur u ngritën muret, Solomoni bëri që të vihej një mbulesë prej trarësh cedri dhe të lidhej me muret e Tempullit. ¹⁰Aneksi me tri kate – çdo kat ishte 2,2 metra i lartë – ishte ndërtuar në muret e jashtme të Tempullit dhe ishte i lidhur me to me anë të trarëve prej cedri.

¹¹Atëherë Zoti i tha Solomonit: ¹²⁻¹³«Në qoftë se ♦ ♦ jeton sipas urdhërimeve të mia dhe i zbaton vendimet e mia gjyqësore dhe u përmbahesh të gjitha udhëzimeve, do ta plotësoj ndaj teje premtimin që ia dhashë atit tënd, Davidit. Unë do të banoj mes izraelitëve në këtë shtëpi që më ndërton dhe kurrë nuk do t'i braktis.»

♦ Ky datimi mund të kuptohet si 12 brezni x 40 vjet, në qoftë se në Izrael llogaritej me brezni. Ka mundësi që ky kalkulim themelohet në listat priftërore në librave të Kronikave. Kjo do të jepte një datim prej 1260 për Daljen, por në

qoftë se kalkulohet saktësisht 1446.

♦♦ Ky premtim i kushtëzuar ruan integritetin e Zotit: ai nuk mund të shitet ose të manipulohet.

Stolisja e brendshme e Tempullit

(2 Kr. 3,15-17; 4,2-5))

¹⁴Pasi Solomoni e mbaroi skeletin e Tempullit, ¹⁵bëri që muret e brendshme të shtriheshin nga trualli gjer në tavan me dru cedri dhe dyshemeja të shtrohej me dru selvie. ¹⁶Dhjetë metra larg murit të pasmë u ngrit një mur ndarës prej druri cedri, për të bërë një vend për banesën e Zotit, shenjtëroren e brendshme.

¹⁷Vendi që mbetej brenda ishte ende 20 metra i gjatë. ¹⁸Përreth ai ishte veshur me pllaka cedri; askund nuk mund të shihej murëzimi. Veshja e murit ishte e stolisur me punim të gdhendur në dru në formë lulësh të hapura dhe kungujsh.

¹⁹⁻²⁰Në pjesën e prapme të ndërtesës Solomoni bëri të ndërtonin banesën e Zotit. Dhoma ishte 10 metra e gjatë, 10 metra e gjerë dhe 10 metra e lartë, dhe muret ishin të lyera me ar të kulluar. Këtu duhej të zinte vend arka e besëlidhjes. Edhe altari prej cedri para shenjtërores së brendshme ishte lyer me ar, ²¹⁻

²²gjithashtu muret e brendshme të Tempullit. Para shenjtërores së brendshme u tendosën pranga të arta tërthore nëpër dhomë.

²³Për shenjtëroren e brendshme Solomoni bëri që të gdhendeshin me dru ulliri dy figura engjëjsh rojtarë. ♦ Secila ishte 5 metra e lartë. ²⁴Krahët e tyre të hapur kishin një pëllumbë prej 5 metrash. ²⁵⁻²⁶Të dy figurat kishin pikërisht të njëjtën masë dhe formë. ²⁷Solomoni i bëri të ngriteshin pranë njëra-tjetrës në shenjtëroren e brendshme. Krahët e tyre të hapur e preknin njëri-tjetrin në mesin e vendit dhe arrinin në anën e jashtme gjer në muret anësore. ²⁸Edhe këto figura engjëjsh rojtarë ishin të lyera me ar.

²⁹Muret e Tempullit brenda dhe jashtë ishin të stolisura me piktura në të cilat ishin gdhendur engjëj rojtarë dhe palma dhe me lule. ³⁰Dyshemeja ishte lyer me ar. ³¹Në hyrjen e shenjtërores së brendshme u vunë kanate prej dru ulliri; kornizat e dyerve ishin me shkallëzim në anën e brendshme. ³²Mbi të dy kanatet kishte punime të gdhendura me engjëj rojtarë, palma dhe lule, dhe engjëjt dhe palmat ishin lyer me ar. ³³Në hyrjen e shtëpisë së Tempullit u vu një kornizë me shkallëzim të pesëfishtë prej dru ulliri ³⁴dhe një derë me kanate prej dru selvie. Nga çdo anë ishin vënë njëra pas tjetrës dy dyer me kanate. ³⁵Dyert me kanate ishin të stolisura me punime të gdhendura në ar engjëjsh rojtarë, palmash dhe lulësh. ³⁶Solomoni bëri që oborri i brendshëm rreth shtëpisë së Tempullit të rrethohej me një mur që ishte ndërtuar me një shtresë trarësh cedri për çdo tri shtresa gurësh.

³⁷Në vitin e katërt të mbretërimit të Solomonit, në muajin e dytë, u vu guri i themelit të Tempullit të Zotit.

³⁸Në muajin e 8-të të vitit të 11-të të mbretërimit të tij mbaroi ndërtesa me tërë mobilimin e saj. Për ndërtimin u nevojiten 7 vjet.

♦ fjj.: keruvim, d.m.th. engjëjt rojtarë që kanë për detyrë të mbrojnë shenjtërinë e Zotit.

Ndërtohet pallati mbretëror

7 Solomoni gjithashtu ndërtoi për vete një pallat. Zgjati 13 vjet deri në mbarimin e tërë ndërtesës.

²Ndërtoi edhe një sallë të madhe që e quajtën «Pylli i Libanit». Ishte 50 metra e gjatë, 25 metra e gjerë dhe 15 metra e lartë. Ndërtesa e mbante këtë emër për shkak të katër rreshtave me shtylla prej druri cedri, mbi të cilat ishin vënë trarët e tavanit, gjithashtu prej druri. ³Tavani, gjithashtu prej druri, ishte ngulur në dyzet e pesë trarët tërthorë – pesë rreshta prej pesëdhjetë – që ishin vënë në kolona. ⁴Salla kishte në të dy muret anësore tre rreshta dritaresh dhe secili me nga tri dritare që qëndronin pikërisht përballë njëra-tjetrës. ⁵Në anët e ngushta ishin tri dyert që ndodheshin përballë njëra-tjetrës, kornizat e të cilave ishin të shkallëzuara katërfish.

⁶⁻⁷Përveç kësaj, Solomoni ndërtoi «Sallën e Shtyllave» dhe «Sallën e Fronit». Salla e Shtyllave ishte 25 metra e gjatë dhe 15 metra e gjerë dhe kishte një paradhomë, çatia e së cilës mbahej gjithashtu prej shtyllash. Salla e Fronit ishte e veshur me pllaka cedri nga dyshemaja gjer në tavan. Ajo quhej edhe Salla e Gjqit, sepse mbreti edhe bënte gjyqe në të. ⁸Shtëpia e Solomonit gjendej prapa Sallës së Fronit në një oborr tjetër. Ajo ishte e ndërtuar në të njëjtën stil, si dhe shtëpia për bijën e faraonit egjiptian, me të cilën Solomoni ishte martuar.

⁹Të gjitha këto ndërtesa ishin ndërtuar prej gurësh me cilësi të mirë, të gdhendur me daltë në anën e jashtme dhe të brendshme. ¹⁰Në themele ishin hedhur gurë madhështorë, një pjesë 4 metra, një pjesë 5 metra të gjatë. ¹¹Mbi ta ishin vënë gurët e gdhendur, mes të cilëve ishin futur trarë prej cedri. ¹²Oborri i madh rreth ndërtesës së pallatit ishte rrethuar me një mur të ndërtuar radhazi prej tri shtresash gurësh të gdhendur dhe një shtrese trarësh prej cedri. Në të njëjtin stil ishin ndërtuar edhe muret rreth oborrit të brendshëm të Tempullit si dhe paradhoma e Tempullit.

Thirrja e bronzshkrirësit Huram

(2 Kr. 3,15-17)

¹³⁻¹⁴Mbreti Solomon thirri të vinte një bronzshkrirës prej Tirit me emrin Huram. Ai ishte bir i një vejushe

prej fisit të Naftaliut, ati i tij kishte qenë tiras. Ishte farkëtar i aftë dhe mund të prodhonte çdo lloj veglash prej bakri. E ndoqi thirrjen e Solomonit dhe mori përsipër drejtimin e punëve me bronz.

Dy shtyllat

¹⁵Hurami derdhi dy shtylla ♦ prej bakri, secila 9 metra e lartë; perimetri i trarit të shtyllës ishte 6 metra.

¹⁶Në majën e çdo shtylle vuri një kapitel bakri me një lartësi prej 2,5 metrash. ¹⁷Kapitelet ishin veshur me një radhë shiritash në formë prangash, shtatë në çdo kapitel. ¹⁸⁻²²Rreth çdo kapiteli shiritat ishin mbuluar me dy kurorë shegësh bakri, dyqind në çdo shtyllë. Mbarë ndërtesa dukej si një kupë lulësh. Shtyllat ishin ngritur para dhomës së hyrjes në Tempull; shtyllën e djathtë e quajtën Jahin (Ai – Zoti – forcon), kurse shtyllën e majtë Boaz (Në të – Zotin – ka forcë).

♦ Këto ishin, siç duket, shtylla të veçuara nga vetë ndërtesa, sipas modelit fenician. Emrat që mbanin shtyllat do të jenë të nxjerrë nga mbishkrimet e themeluara në Psalmet dhe do të kenë përkujtuar premtimet e Zotit rreth dinastisë davidike. Mbretërit e mëpasshëm e kishin zakon të rrinin pranë këtyre shtyllave për t'u përjetuar t'u përmbaheshin ligjeve të besëlidhjes (2 Mbr 11,14; 23,3). Mbishkrimet mund të kuptohen si vijon: Zoti do të përforcojë (*jakin*) fronin tënd përgjithmonë, dhe, në forcën (*boaz*) e mbretit do të gëzohet mbreti.

Legeni i madh prej bakri

(2 Kr. 4,2-5)

Pasi mbaruan shtyllat, ²³Hurami bëri një legen bakri të rrumbullakët, «Detin». Diametri i tij ishte 5 metra, perimetri 15 metra, kurse lartësia 2,5 metra. ²⁴Nga ana e jashtme, poshtë buzës, legeni ishte stolisur me dy radhë kungujsh që ishin derdhur në një derdhje me legenin; në një gjysmë metri ishin vënë 10 kunguj. ²⁵Legeni mbahej prej 12 qesh, të radhitur në grupë treshe; çdo grup shihte në një drejtim të ndryshëm të horizontit. ²⁶Buza e legenit ishte lakuar nga jashtë siç lakohet një kupë ose petalet e zambakut. Metali ishte rreth 8 centimetra i trashë. Legeni nxinte rreth 600 hektolitra.

Karrocat cisternë

²⁷Përveç kësaj, Hurami punoi dhjetë karroca cisternë prej bakri. Secila ishte 2 metra e gjatë, 2 metra e gjerë dhe 1,5 metër e lartë. ²⁸Ato ishin bërë prej panelesh katrore të montuara në korniza. ²⁹Në panelet ishin skalitur luanë, që dhe engjëj rojtarë dhe në kornizat, mbi dhe nën luanët dhe qetë, kishte figura spirale në relief. ³⁰Secila karrocë kishte katër rrota bakri me boshte bakri. Në katër këndet kishte mbajtësit për legenin; mbajtësit ishin të zbuquara me figura spirale në relief. ³¹Përmbi kishte një grykë për të mbajtur legenin. Nga maja e karrocës ajo zgjatej lartë 45 centimetra, kurse 18 centimetra poshtë në karrocë. Rreth saj kishte skalitje. ³²Katër rrotat ishin 66 centimetra të larta; ato ishin nën panelet, dhe boshtet ishin të shkrira në një pjesë me karrocet. ³³Rrotat ishin si ato të karrocave; të gjitha pjesët – boshtet, unazat, spicat dhe bucelat – ishin prej metali të shkrirë. ³⁴Kishte katër mbajtës, në katër këndet e poshtme të karrocave që ishin të shkrirë në një derdhje me karrocën. ³⁵Rreth majës të secilës karrocë kishte një rrip prej 22 centimetrash; mbajtësit dhe panelet e tyre ishin të shkrirë në një derdhje me karrocën. ³⁶Mbajtësit dhe panelet ishin të zbuquara me engjëj rojtarë, luanë dhe palma, atje ku kishte vend për to, me figura spirale përreth. ³⁷Të gjitha dhjetë karrocet ishin të njëjlojta. Hurami i punoi ato sipas të njëjtit plan dhe së njëjtës masë dhe prej së njëjtës formë derdhjeje.

³⁸Pastaj bëri për çdo karrocë një legen bakri me një diametër prej 2 metrash, që nxinte 1200 litra. ³⁹Pesë prej karrocave për legenët u vendosën në anën jugore të Tempullit, kurse pesë karrocet e tjera në anën veriore. Legen i madh u vendos në qoshen juglindore.

Lista përmbledhëse e mjeteve të caktuara për Tempullin

(2 Kr. 4,11 – 5,1)

⁴⁰⁻⁴⁵Në emër të mbretit Solomon, Hurami i kreu të gjitha këto punime për Tempullin e Zotit. Çdo pjesë ishte derdhur prej bakri dhe sipërfaqja në fund ishte lustruar. Këtu është një listë e plotë e të gjitha pjesëve:

Dy shtylla; dy kapitele në formë kupash për shtyllat; dy gërshetime bordurash për kapitelet; katërqind shegë të varura mbi bordurat e secilit kapitel, në dy radhë nga njëqind secila; dhjetë baza të lëvizshme; dhjetë legenë për t'u vënë në bazat; legeni i madh; dymbëdhjetë që si bazë për legenin; përveç kësaj, kupa për pritjen e gjakut, si dhe lopatat dhe kovat për largimin e hirit.

⁴⁶Mbreti urdhëroi që të gjitha këto pjesë të derdheshin në luginën e Jordanit në shtresat shumë të mëdha të baltës midis Sukotit dhe Caretanit. ⁴⁷Meqë kishin aq shumë pjesë, hoqi dorë nga caktimi i peshës së bakrit të punuar.

⁴⁸⁻⁵⁰Solomoni urdhëroi, gjithashtu, që të prodhohin pajisjet e shenjta për Tempullin e Zotit: altarin për djegien e temjanit; tavolinën për bukët e kushtuara; dhjetë shandanët, pesë në anën e djathtë dhe pesë në anën e majtë që qëndronin para shenjtorës së brendshme; bordurat e shandanëve në formë lulësh, llambat dhe gërshërët për fitilat; sahanët, veglat për t'i shuar fitilat, kupat për të mbledhur gjakun, lugët

dhe mangallin; menteshat për dyert e shenjtërores së brendshme dhe për dyert e hyrjes së Tempullit. Të gjitha këto pajisje ishin bërë prej ari. ⁵¹Pasi mbreti Solomon e mbaroi Tempullin dhe pajisjen e tij, solli dhuratat që i ati, Davidi, ia kishte shuguruar Zotit. Argjendin dhe arin i futi në thesarin e Tempullit.

Tempulli si banesë e Zotit

(2 Kr. 5,2 – 6,2)

8 Pastaj mbreti Solomon urdhëroi që pleqtë e Izraelit dhe kryetarët e të gjitha fiseve të mbledheshin tek ai në Jerusaleem. Ata duhej ta çonin arkën e besëlidhjes së Zotit nga qyteti i Davidit deri në malin e Cionit. ²Për festën e tëbanave në muajin e shtatë te mbreti Solomon shkuan, gjithashtu, të gjithë burrat e Izraelit.

³Kur pleqtë ishin mbledhur, priftërinjtë e ngritën arkën e besëlidhjes në supe ⁴dhe hipën në Tempull. Me ndihmën e levitëve, dërguan atje edhe Tendën e shenjtë dhe të gjitha pajisjet. ⁵Mbreti Solomon dhe mbarë bashkësia gjatë festës kushtuan para arkës një sasi të madhe delesh dhe qesh, sa nuk mund të numëroheshin.

⁶⁻⁷Pastaj priftërinjtë e çuan arkën në vendin e përcaktuar në dhomën më të prapme të Tempullit, në shenjtëroren e brendshme. Ata e vendosën nën krahët e hapur të engjëjve rojtarë. Krahët shtriheshin mbi arkën dhe shkopinjtë mbajtës. ⁸⁻⁹Shkopinjtë ishin aq të gjatë, kur qëndrohej në Tempull para hyrjes së shenjtërores së brendshme, sa që mund t'u shiheshin fundet. Në arkë ishin vetëm të dy rrasat e gurit që Moisiu i kishte futur në të në malin e Horevit, ku ishte shfaqur Perëndia. Mbi to ishte shkruar dokumenti i besëlidhjes që kishte lidhur Zoti me izraelitët që dolën nga Egjipti. Ato gjenden në arkë ende në ditët tona.

¹⁰Kur priftërinjtë u larguan përsëri nga Tempulli, mbarë shenjtëroren e mbuloi një re. ¹¹Priftërinjtë nuk arritën ta vazhdonin shërbimin e tyre, sepse Tempullin e mbushi madhështia e Zotit. ¹²Atëherë Solomoni iu lut Zotit: "O Zot, ti ke thënë: «Banoj në errësirën e reve» ¹³Prandaj ta kam ndërtuar këtë shtëpi madhështore ku mund të banosh përgjithmonë."

Fjalët me rastin e shugurimit të Tempullit

(2 Kr. 6,3-11)

¹⁴Pastaj mbreti iu drejtua kishës së izraelitëve. I përshëndeti të gjithë të mbledhurit me urim bekimi dhe tha:

¹⁵"U lavdëroftë Zoti, Perëndia e Izraelit! Ai ka realizuar atë që i premtoi atit tim, Davidit, kur tha: ¹⁶«Që kur kam nxjerrë popullin tim, Izraelin, nga Egjipti në këtë vend, nuk kam zgjedhur një qytet në asnjërin prej fiseve të Izraelit për të thënë për të: 'Atje duhet ndërtuar një tempull ku njerëzit mund të më luten.' Por të kam zgjedhur ty sundimtar mbi popullin tim, Izraelin.» ¹⁷Ati im, Davidi, donte të ndërtonte një tempull për nder të Zotit, Perëndisë së Izraelit. ¹⁸Por Zoti i tha: «Gëzohem për qëllimin tënd për të më ndërtuar një tempull. ¹⁹Megjithatë, këtë plan nuk do ta realizosh ti, por biri që do të të lindë», ²⁰Këtë premtim e ka mbajtur Zoti: Jam bërë mbret si bir i atit tim, Davidit, dhe kam ndërtuar Tempullin, ku njerëzit mund t'i luten Zotit, Perëndisë së Izraelit. ²¹Në këtë Tempull u vendos edhe arka e besëlidhjes, në të cilën gjenden rrasat e besëlidhjes që lidhi Zoti me të parët tanë, pasi i nxori ata nga Egjipti."

²²Pastaj, në sy të mbarë kishës, Solomoni iu afrua altarit të Zotit, ngriti duart drejt qiellit ²³dhe iu lut: «O Zot, ti Perëndi i Izraelit! As në qiell e as në tokë nuk ka perëndi si ti. Ti i qëndron besnik besëlidhjes dhe ua tregon mirësinë dhe dashurinë tënde të gjithë atyre që të shërbejnë me gjithë zemër. ²⁴Kështu je sjellë me atin tim, Davidin. Dita e sotme dëshmon që ti e ke mbajtur premtimin tënd. ²⁵O Zot, ti Perëndi i Izraelit, tani plotësoje edhe premtimin tjetër që i dhe atit tim, Davidit: që në fronin e Izraelit do të ulet gjithnjë njëri nga pasardhësit e tij, me kusht që ata t'i shërbejnë me po aq besnikëri sa ai. ²⁶O Perëndi i Izraelit, u plotësoftë ajo që i premtove atit tim, Davidit!

²⁷Por a nuk je ti aq i lartë sa nuk mund të banosh mes nesh, njerëzve! ♦ Mbarë qielli është tepër i vogël për ty, aq më pak ky tempull që ndërtova. ²⁸O Zot, Perëndia ime! Përmbushe lutjen time të përlut dhe dëgjoje kërkesën që të paraqes sot: ²⁹Drejtoje natë e ditë shikimin tënd mbi këtë shtëpi! Ti ke premtuar se ne mund të të gjejmë këtu. Më dëgjo, kur të thërras që këtu, ³⁰dëgjo edhe lutjet e popullit tënd, Izraelit. Kur të thërrasim duke qëndruar në këtë vend, atëherë na dëgjo në banesën tënde qiellore. Na i përmbush lutjet dhe na i fal të gjitha mëkatet!»

♦ Natyrisht jo, por vëmendja e Zotit do të fokusohet në këtë vend për të dëgjuar lutjet që i drejtohen.

Tempulli si vend lutjeje

³¹"Kur dyshohet se një njeri i ka bërë keq një tjetri dhe ai sillet këtu tek altari yt për t'u betuar për pafajësinë e tij, ³²atëherë dëgjoje në qiell dhe ndaj drejtësinë: nxirr në dritë, në qoftë se është ose nuk është fajtor.

³³Kur izraelitët, populli yt, munden nga armiku, sepse nuk të dëgjuan, dhe ata kthehen tek ti, e lavdërojnë emrin tënd dhe këtu në shtëpinë tënde të luten për mëshirë, ³⁴atëherë dëgjoje në qiell: falja popullit tënd

fajin e tij dhe ktheje në vendin e tij, të cilin ua dhe të parëve të tyre.

³⁵Kur në vend nuk bie shi, sepse banorët e tij nuk të kanë dëgjuar, dhe kur ata e pranojnë dorën tënde ndëshkuese, kthehen dhe të luten, i drejtohen kësaj shtëpie dhe e lavdërojnë emrin tënd, ³⁶atëherë dëgjoji në qiell: falja popullit tënd dhe mbretit të tij fajin e tij, tregoj se ç'duhet të bëjnë dhe hidh përsëri shi në vendin që ia dhe popullit tënd për pronë të qëndrueshme.

³⁷Kur në vend bie zia e bukës, kur drithi shkatërrohet nga erërat e vapës, nga sëmundjet ose dëmtuesit, kur armiku i sulet vendit ose murtaja bën kërëdinë, ³⁸atëherë dëgjoje lutjen që të drejton një individ ose mbarë populli. Kur ndokush në hallin e zemrës së tij i shtrin duart duke u lutur drejt kësaj shtëpie, ³⁹dëgjoje në banesën tënde qiellore: falja fajin e tij dhe ndihmoje. Por sillu me secilin ashtu si ta meritojë. Ti i di mendimet më të fshehta të njerëzve dhe i sheh ato në zemër. ⁴⁰Atëherë ata do të të respektojnë gjatë gjithë kohës që banojnë në vendin që u ke dhënë të parëve tanë.

⁴¹⁻⁴²Kur një i huaj që nuk i takon popullit tënd, por që ka dëgjuar se çfarë veprash të fuqishme ke kryer për popullin tënd, vjen nga një vend i largët dhe, duke shikuar këtë shtëpi, të lutet, ⁴³dëgjoje në banesën tënde qiellore dhe plotësoji lutjet e tij. Atëherë të gjithë popujt e botës do ta kuptojnë se ti je Perëndia e vërtetë, dhe do të të adhurojnë siç të adhuron populli yt. Dhe ata do ta pranojnë se ti e ke marrë në pronësi këtë shtëpi që të kam ndërtuar.

⁴⁴Kur populli yt shkon në luftë në emrin tënd dhe të lutet nga larg duke e drejtuar shikimin drejt qytetit që ke zgjedhur dhe drejt tempullit që të kam ndërtuar, ⁴⁵dëgjoje lutjen e tij në qiell dhe ndihmoje të fitojë të drejtën e tij.

⁴⁶Ndoshta do të shkojë aq larg, saqë izraelitët të ngrenë krye kundër teje – të gjithë gabojnë – dhe ndoshta do të zemërohesh. dhe do t'i dorëzosh tek armiqtë e tyre që i kanë dërguar në mërgim në një vend të afërt ose të largët. ⁴⁷⁻⁴⁸Ndoshta atje do të vijnë në vete dhe do të kthehen me gjithë zemër tek ti dhe do të pohojnë para teje: «Kemi vepruar keq, nuk të kemi dëgjuar», dhe do të luten duke shikuar drejt vendit që u dhe të parëve të tyre, qytetit që zgjodhe dhe tempullit që të kam ndërtuar. ⁴⁹Edhe atëherë dëgjoje lutjen e tyre në banesën tënde qiellore dhe ndihmoji të fitojnë të drejtat e tyre! ⁵⁰Falja të gjitha ato që ata kanë bërë kundër teje dhe me të cilat janë rebeluar kundër teje. Ndihmoji, që armiqtë e tyre të kenë mëshirë për ta. ⁵¹Ata janë prona jote; ata janë populli yt që nxore nga Egjipti, nga kjo furrë e skuqur.

⁵²Më shiko mua dhe të gjithë popullin tënd me dashamirësi, o Zot! Na ndihmo të të thërrasim në ndihmë kur jemi në rrezik. ⁵³Ti i ke zgjedhur izraelitët si pronën tënde nga të gjithë popujt e botës. Këtë e the me anë të Moisiut, shërbëtorit tënd, kur ti, Perëndia jonë, nxore nga Egjipti të parët tanë!”

Lutja e mbylljes

⁵⁴Kur mbaroi lutjen, Solomoni u ngrit; sepse kishte rënë në gjunjë para altarit të Zotit për t'u lutur, dhe i kishte shtrirë duart drejt qiellit. ⁵⁵U paraqit para izraelitëve të mbledhur, i bekoji dhe u tha duke thirrur: ⁵⁶«Ta lavdërojmë Zotin, Perëndinë tonë! Ai e ka mbajtur premtimin dhe i ka dhuruar popullit të tij, Izraelit, një vend ku mund të jetojë në paqe. Premtimi madhështor që na e dha nëpërmjet shërbëtorit të tij, Moisiut, u realizua fjalë për fjalë. ⁵⁷Tani na ndihmon ne, ashtu siç ndihmoi të parët tanë! Mos të na braktisë, as të na mohojë kurrë. ⁵⁸Na dhëntë një zemër të dëgjueshme, që të jetojmë gjithnjë sipas urdhërimeve dhe udhëzimeve të tij. ⁵⁹Zoti e kujtoftë lutjen time ditë e natë, të gjitha lutjet që i kam paraqitur sot. Më ndihmoftë mua, shërbëtorin e tij, dhe popullin e tij, Izraelin, dhe na siguroftë të drejtën ditë për ditë, sipas nevojave tona. ⁶⁰Atëherë të gjithë popujt e botës do ta kuptojnë se Perëndi është Zoti dhe askush tjetër. ⁶¹Por ju duhet t'i takoni Zotit, Perëndisë sonë, me gjithë zemër dhe të jetoni gjithnjë sipas urdhërimeve dhe udhëzimeve të tij, siç bëni edhe sot.»

Festat e para në Tempull

(2 Kr. 7,4-10)

⁶²⁻⁶³Mbreti bashkë me mbarë bashkësinë e festoi shugurimin e Tempullit me një fljijim të madh. Për gostinë e festës urdhëroi të thereshin 22.000 qe dhe 120.000 dele. ⁶⁴Meqë altari para Tempullit ishte tepër i vogël për sasinë e flive, Solomoni bëri altar fljijimi mbarë pjesën qendrore të oborrit të brendshëm. Atje urdhëroi që të kushtonin fljijime përkushtimi dhe blatime drithore dhe të digjnin pjesët e dhjamosura të fljijimit të miqësisë.

⁶⁵Shugurimin e Tempullit e festuan për shtatë ditë. Atje ishte mbledhur një bashkësi shumë e madhe prej mbarë Izraelit, nga qafa e Hamatit në veri gjer në luginën që formon kufirin egjiptian, në jug. ⁶⁶Ditën e tetë mbreti e liroi popullin. Njerëzit ia thanë mbretit urimet e bekimit me zë të lartë dhe u kthyen në shtëpi. Ata ishin plot gëzim dhe mirënjohje për gjithçka që kishte bërë Zoti për shërbëtorin e tij, Davidin, dhe popullin e tij, Izraelin.

Zoti i përgjigjet Solomonit

(2 Kr. 7,11-22)

9Kur Solomoni kishte mbaruar Tempullin e Zotit dhe pallatin mbretëror, si dhe projektplanet e tjera të ndërtimit, ²iu shfaq Zoti edhe një herë tjetër, siç i ishte shfaqur dikur në Givon. ³Ai i tha Solomonit:

«Lutjen tënde e kam dëgjuar. Këtë Tempull që ke ndërtuar, e kam bërë vend të shenjtë ku mund të më gjeni gjithnjë. Sytë e mi janë të drejtuar vazhdimisht nga kjo shtëpi, atje ku kushtohet mbarë zemra ime. ⁴Dhe në qoftë se ti më shërben si ati yt, Davidi, me besnikëri dhe me ndershmëri, dhe i zbaton të gjitha urdhërimet e mia, ⁵do ta siguroj sundimin e pasardhësve të tu mbi popullin izraelitë përgjithmonë. Kështu i kam premtuar edhe atit tënd, Davidit, kur i thashë: «Mbi Izraelin do të mbretërojë gjithnjë njëri prej pasardhësve të tu.»

⁶Por në qoftë se izraelitët – në këtë brez ose në një brez tjetër – më kthejnë shpinën dhe nuk i dëgjojnë më urdhërimet e mia dhe u shërbejnë perëndive të tjera, ⁷atëherë do t'i dëboj prej vendit që u kam dhënë. Për shtëpinë ku ata duhej të më gjenin, nuk do t'ia di, dhe të gjithë popujt do ta përbuzin dhe do ta vënë Izraelin në lojë.

⁸Ky tempull do të jetë vetëm një grumbull gërmadhash; secili që i kalon pranë, do t'i kthejë shpinën plot tmerr. Kur ndonjëri të pyesë pse e ka shkretuar Zoti këtë vend dhe këtë tempull, ⁹tjetri do t'i përgjigjet: «Sepse i kthyen shpinën Zotit, Perëndisë së tyre. Ai i nxori të parët e tyre nga Egjipti, por ata u janë drejtuar perëndive të tjera, i kanë adhuruar dhe u kanë shërbyer atyre. Për këtë arsye Zoti ka sjellë mbi ta të gjitha këto fatkeqësi.»⁹

Solomoni i dorëzon Hiramit disa qytete

(2 Kr. 8,1-2)

¹⁰⁻¹¹Për 20 vjet Solomoni kishte ndërtuar Tempullin e Zotit dhe pallatin e tij personal. Mbreti Hiram i Tirit e kishte furnizuar me dru cedri e selvie dhe me gjithë arin që i nevojitej. Kur ishin mbaruar të dyja ndërtesat, Solomoni i dorëzoi Hiramit 20 qytete në Galile. ¹²Hirami erdhi vetë nga Tiri për t'i parë; por ato nuk i pëlqyen. ¹³«Çfarë rripi toke më ke dhënë, o vëlla?» ♦ – i tha Hirami Solomonit. Për këtë kjo krahinë quhet edhe sot Kavul. ♦ ♦ ¹⁴Sidoqoftë, Solomoni e kishte furnizuar Hiramit me katër tonë ar.

♦ si peng derisa të paguhet plotësisht shuma e plotë për blerjen e lëndëve të para feniciane, ose si hipotekë: atëherë kjo do të thoshte se Solomoni nuk arriti të mblidhte mjaft para me tatim.

♦ ♦ (d.m.th. toka pa vlerë). Kjo mund të shënonte gjendjen e mjerueshme të ekonomisë të fiseve veriore të varfëruara nga tatimi i tepërt.

Puna e mëtejshme ndërtimore e Solomonit

(2 Kr. 8,3-18)

¹⁵⁻¹⁹Solomoni urdhëroi t'i kryente të gjitha planet e tij të ndërtimit me angari. Në këtë mënyrë ndërtoi në Jerusalem, përveç tempullit të Zotit dhe pallatit të tij, tarracën me emrin Millo dhe murin e qytetit, kurse jashtë Jerusalemit qytetet Hacor, Megido, Gezer, Horon i Ulët, Baala, si dhe qytetin Tamar në luginën në jug të Detit të Vdekur. Në këto qytete Solomoni ruante karrocet e tij të luftës dhe i furnizonte ato me të gjitha rezervat e nevojshme.

Qytetin kenanas Gezer e kishte pushtuar mbreti i Egjiptit dhe e kishte bërë shkrumb e hi, duke i vrarë të gjithë banorët; pastaj e kishte caktuar qytetin si pajë për bijën e tij, kur ajo ishte martuar me mbretin Solomon. Solomoni e rindërtoi qytetin.

Dhe gjithçka tjetër që Solomoni donte të ndërtonte në Jerusalem, në Liban dhe në tërë territorin e tij, u ndërtua me angari.

²⁰⁻²¹Të gjithë pasardhësit e atyre që banonin në vend para arrijtes së izraelitëve, të gjithë ata, mbi të cilët izraelitët nuk mund ta zbatonin vendimin e shkatërrimit nga Zoti, u rekrutuan për angari. Pjesa tjetër e amorasve, hetasve, perizasve, horasve dhe jevusasve duhet të kryejë punë të tilla edhe sot e kësaj dite.

²²Por prej izraelitëve Solomoni nuk detyroi askënd të bënte angari, por i bëri ata ushtarë, nëpunës, oficerë dhe luftëtarë të karrocave.

²³Në shërbim të guvernatorëve të tij ishin 550 nëpunës, që mbikëqyrnin punëtorët që zbatonin projektplanet e ndërtimeve të Solomonit.

²⁴Solomoni filloi me mbushjen e thellësisë Millo, kur bija e faraonit ishte shpërngulur nga qyteti i Davidit në shtëpinë që ia kishte ndërtuar në zonën e pallatit.

Flijimet e rregullta të Solomonit

²⁵Pas mbarimit të Tempullit, Solomoni kushtoi tri herë në vit flijime përkushtimi dhe blatime drithore. Pjesët e flive i digjte në altarin që kishte ndërtuar për nder të Zotit.

Flota tregtare e Solomonit

²⁶Në Ecjon-Gever ♦ pranë Elatit në Detin e Kuq, në krahinën e Edomit, Solomoni urdhëroi të ndërtonin një flotë. ²⁷Mbreti Hiram vuri në dispozicion të Solomonit detarë të sprovuar, të cilët duhej t'i shoqëronin njerëzit e Solomonit gjatë udhëtimit. ²⁸Ata lundruan në Ofir ♦ ♦ dhe që andej i sollën Solomonit 14 tonë ar. ♦ ♦ ♦

♦ ishull pranë bregut ♦ minierë ari në Arabinë jugore. ♦♦♦ pasojat e tregtimit me mallra bakrish, dhe kështu Solomoni e shpëton veten nga falimentimi i shkaktuar nga projektet e tij të ndertimit.

Solomonit i bën vizitë një konkurrenti tregtar

(2 Kr. 9,1-12)

10 Solomoni u bë aq i njohur për nder të Zotit, saqë për të dëgjoi edhe mbretëresha e Shebës. ♦ Ajo mori rrugën për ta vënë në provë dijeninë e tij me pyetje të vështira. ♦♦ ²Ajo mbërriti në Jerusalem me një suitë të madhe. Devetë e saj ishin ngarkuar rëndë me vajra aromatike, ar dhe gurë të çmueshëm.

Kur shkoi te Solomoni, ia paraqiti gjëzat e saj që i kishte hartuar vetë. ³Solomoni iu përgjigj të gjithave; nuk e hutuan edhe pyetjet më të vështira. ⁴Urtësia e Solomonit i bëri mbretëreshës përshtypje të madhe. Ajo vizitoi edhe pallatin e tij. ⁵Ajo pa ushqimet dhe pijen që u vunë përpara mysafirëve, ministrat që ishin ulur në tryezë sipas radhëve të tyre, dhe shërbëtorët që u shërbënin të veshur me rroba të çmueshme. Pa edhe flijimet e shumta të përkushtimit, që i kushtoheshin Zotit në Tempull.

Ajo mbeti pa frymë nga habia ⁶dhe i tha Solomonit: «Nuk e paskan tepruar kur më treguan për ty dhe për urtësinë tënde në shtëpinë time! ⁷Nuk mund ta besoja, por tani u binda me sytë e mi. Dijenja dhe pasuria jote ia tejkalojnë asaj që kisha dëgjuar për këto. Nuk më paskan treguar as gjysmën e së vërtetës! ⁸Sa me fat janë gratë e tua dhe ministrat e tu, që janë rreth teje çdo ditë dhe që dëgjojnë fjalët e tua të urta! ⁹U lavdëroftë Zoti, Perëndia jote, që të zgjodhi dhe që ta ka besuar sundimin mbi Izraelin. Meqë dashuria e tij ndaj popullit të tij nuk mbaron kurrë, të ka emëruar mbret, që të kujdesesh që të mos shkelet drejtësia.» ¹⁰Pastaj i dha Solomoni 4 tonë ar, një sasi vajrash aromatike dhe shumë gurë të çmueshëm. Kurrë më nuk arriti në Jerusalem aq shumë rrëshirë sa atëherë.

¹¹Meqë ra fjala, anijet e mbretit Hiram që sillnin ar nga Ofiri, ♦♦♦ sollën gjithashtu ngarkesa të mëdha drurësh të çmueshëm dhe gurësh të çmueshëm. ¹²Solomoni urdhëroi që prej drurit të bëheshin gdhendje për tempullin e Zotit dhe për pallatin mbretëror, si dhe vegla muzikore me tela për këngëtarët e Tempullit. Deri sot në Jerusalem nuk u sollën më kurrë aq shumë drurë të çmueshëm.

¹³Solomoni ia plotësoi mbretëreshës së Shebës të gjitha dëshirat, dhe përveç kësaj i dhuroi asaj aq pasuri sa mundi. Pastaj mbretëresha u kthye bashkë me suitën në vendin e saj.

♦ Jemen. Mbretëresha quhej Nikulis (Bilkis). ♦♦ do të jenë pyetje diplomatike dhe etike. Vizita e saj do të ishte lidhur me një marrëveshje tregtare. Pas nënshkrimit të traktatit do shkëmbehen dhurata sipas etiketës së kohës. ♦♦♦ Mozambikë.

Madhështia, pasuria dhe fuqia e Solomonit

(2 Kr. 9,13-28)

¹⁴Për një vit të vetëm Solomoni u furnizua me 23 tonë ar. ¹⁵Përveç kësaj, ai kishte arin që kishte marrë si tatim nga tregtarët e mëdhenj, si dhe kontributet nga guvernatorët e tij dhe nga mbretërit arabë.

¹⁶Solomoni urdhëroi që të punonin 200 mburoja të gjata dhe t'i lyejnë ato me ar. Për çdo mburojë nevojiteshin 7 kg ar.

¹⁷Pastaj urdhëroi që të punonin 300 mburoja të rrumbullakëta, secila e lye me 1,75 kg ar dhe urdhëroi t'i sillnin në «Pyllin e Libanit», sallën e madhe pranë pallatit të tij.

¹⁸Me urdhrin e tij u punua gjithashtu një fron i madh, i cili ishte i shtruar me fildish dhe me ar të kulluar.

¹⁹⁻²⁰Te froni të çonin lartë gjashtë shkallë, dhe në çdo shkallë qëndronte në të dyja anët një figurë luani, por kështu edhe pranë mbështetëseve. Korniza e sipërme e shpinëzës ishte e kthyer nga mbrapa. Asnjë mbret tjetër nuk kishte urdhëruar të punonin një fron aq madhështor.

²¹Të gjitha gotat e Solomonit dhe të gjitha mjetet e tjera në sallën e madhe të quajtur «Pylli i Libanit», ishin prej ari të kulluar. Argjendi nuk kishte asnjë vlerë në kohën e Solomonit. ²²Mbreti kishte një flotë tregtare të sigurt për lundrim, e cila dilte bashkë me anijet e mbretit Hiram. Anijet ktheheshin çdo tre vjet dhe sillnin ar, argjend, fildish dhe lloje të ndryshme majmunësh.

²³Kështu, mbreti Solomon ua kaloi të gjithë mbretërve të botës në pasuri dhe në dijeni, ²⁴dhe tek ai vinin njerëzit prej të gjitha vendeve për të dëgjuar fjalët e tij dhe për t'u njohur me urtësinë që i kishte dhënë Perëndia. ²⁵Të gjithë i sillnin dhurata, si: enë argjendi dhe ari, rroba dhe armë, vaj të çmueshëm, kuaj dhe mushka. Kjo vazhdoi për vite me radhë.

²⁶Solomoni formoi një repart të veçantë të armatosur me karroca. Kishte 4.000 karroca dhe 12.000 kuaj për karrocet.

Një pjesë e tyre ishte vendosur në Jerusalem, kurse të tjerët ishin strehuar në qytetet që kishte zgjeruar për këtë qëllim. ²⁷Gjatë mbretërimit të Solomonit argjendi në Jerusalem ishte bërë i zakonshëm si gurët, dhe druri i cedrës si druri i fikut të detit në ultësirën e Judës. ²⁸Kuajt i importoi nga Muzuri i Cilicisë; atje i blenë tregtarët e tij.

²⁹Koçitë e luftës i importuan nga Egjipti. Një karroca kushtonte 600 monedha argjendi, kurse një kalë 150

monedha argjendi. Tregtarët e Solomonit i furnizonin mbretërit hitas dhe sirianë me kuaj dhe karroca.

Solomoni mashtrohet me idhujtari

11 Mbreti Solomon kishte për grua, përveç vajzës egjiptiane të faraonit, edhe shumë gra të tjera të huaja prej moavasve, amonasve, edomasve, fenikasve dhe hitasve. ²Zoti, vërtet, ua kishte ndaluar izraelitëve të martoheshin me anëtarët e këtyre popujve. «Mos kini të bëni asgjë me ta, – kishte thënë, – ndryshe ato do t'ju bëjnë të adhuroni perënditë e tyre.» Por Solomoni i donte këto gra të huaja. ³«Gjithsej kishte 700 gra dhe 300 shemra. Ato ushtronin ndikim të madh mbi të. Kur u plak, ato e shtynë të adhuronte perëndi të tjera. Dhe nuk ia mbajti besën me gjithë zemër Zotit, Perëndisë së tij, siç kishte bërë i ati, Davidi. ⁵Adhuroi Astartenë, perëndeshën e fenikasve, dhe Millkomin, idhullin e amonasve. ⁶Kështu bëri atë që nuk i pëlqeu Zotit dhe nuk ia mbajti besën vetëm Zotit, siç kishte vepruar i ati, Davidi. ⁷Atëherë Solomoni ndërtoi, në malin në lindje të Jerusalemit, një vendflijim për Kemoshin, idhullin e moavasve, si dhe për Millkomin, idhullin e amonasve. ⁸Të gjitha grave të tij të huaja u dha vendflijime ku mund t'u kushtonin perëndive të tyre flijime me temjan dhe flijime miqësie. ⁹⁻¹⁰Megjithëse Zoti i ishte shfaqur dy herë dhe ia kishte ndaluar adhurimin e perëndive të huaja, Solomoni nuk i kushtoi vëmendje dhe i ktheu shpinën Zotit.

Prandaj Zoti u zemërua shumë me Solomonin ¹¹dhe i tha: «Ti e ke shkelur besëlidhjen time dhe nuk i ke zbatuar udhëzimet e mia. Për këtë do të ta heq pushtetin mbretëror dhe do t'ia besoj njërit prej nënshetasve të tu. ¹²Duhet t'ia dish për nder atit tënd, Davidit, që nuk e bëj këtë derisa je gjallë, por vetëm atëherë kur fronin ta trashëgojë biri yt. ¹³Por madje as atij nuk do t'ia marr plotësisht mbretërinë. Do t'i lë vetëm njërin prej 12 fiseve, sepse kështu i kam premtuar shërbëtorit tim, Davidit, dhe sepse kam zgjedhur Jerusalemin.»

Perëndia lejon që kundër Solomonit të dalin armiq

¹⁴Zoti bëri që nga gjiri i popullit të dilte një kundërshtar i Solomonit, një edomas me prejardhje mbretërore. ¹⁵⁻¹⁷Ai kishte ikur i ri në Egjipt me disa prej përkrahasve të atit të tij, kur Davidi kishte urdhëruar të vritnin të gjithë meshkujt edomas. Komandanti i ushtrisë së Davidit, Joavi, atëherë kishte marshuar me ushtrinë izraelite në Edom për të varrosur izraelitët që ishin vvarë atje. Joavit i nevojiteshin gjashtë muaj derisa ta zbatonte urdhrin e shfarosjes.

¹⁸Hadadi dhe shoqëruesit e tij kishin arritur në oazën e Paranit duke kaluar nëpër Midjan; atje gjetën një njeri që e njihte mirë vendin dhe që i çoi te faraoni në Egjipt. Faraoni i dha Hadadit një shtëpi dhe një tokë, si dhe i siguronte pajisjet e jetesës. ¹⁹Ai i pëlqeu aq shumë faraonit, sa që i dha për grua motrën e gruas së tij, mbretëreshës Tahpenes. ²⁰Kjo e bëri Hadadin me djalë me emër Zanuvat. Kur ia ndërpreu gjirin foshnjës, Tahpenesi e festoi këtë me një gosti në pallatin e faraonit, dhe që atëherë Zanuvati u rrit në pallat bashkë me bijtë e tjerë të mbretit.

²¹Kur Hadadi dëgjoi se Davidi dhe komandanti i ushtrisë së tij, Joavi, kishin vdekur, i tha faraonit: «Më lejo të kthehem në vendin tim.» ²²«Por ti ke këtu gjithçka që të duhet – iu përgjigj faraoni. – Përsë do që të kthehesh në vendin tënd?» Por Hadadi nguli këmbë dhe u kthye në Edom.

²³Zoti bëri që nga gjiri i popullit të dilte edhe një kundërshtar tjetër i Solomonit, Rezoni, biri i Eljadës. Ai kishte qënë në shërbim të Hadad-Ezerit, mbretit të Covës dhe kishte ikur, ²⁴kur Davidi kishte masakruar mercenarët sirianë të Hadad-Ezerit. Ai mblodhi rreth vetes burra dhe u bë udhëheqës i një grumbulli luftëtarësh. Më vonë shkoi bashkë me ta në Damask, e futi në dorë qytetin dhe mori pushtetin. ²⁵Kështu, Rezoni u bë mbret i mbarë Sirisë. Ai ishte kundërshtar i vendosur i Izraelit. Gjatë tërë mbretërimit të Solomonit, ashtu si edomasi Hadad, ai u kishte shkaktuar dëme izraelitëve.

Shpallja e dënimit të Solomonit për mosbindje

²⁶Përveç kësaj, kundër mbretit ngriti krye edhe njëri prej nëpunësve të Solomonit: Jaravami nga Cereda në territorin e Efraimit. I ati, Nevati, kishte vdekur dhe nëna e tij, Cerua, jetonte si vejushë. ²⁷Kryengritja ndodhi si vijon:

Solomoni e kishte forcuar Millon në anën veriore të Jerusalemit, për ta mbrojtur Jerusalemin më mirë.

²⁸Gjatë ndërtimit kishte vënë re se sa mirë punonte Jaravami. Megjithëse Jaravami ishte akoma i ri, Solomoni e ngarkoi me drejtimin e punëtorëve angari prej fiseve të Efraimit dhe Mënashut.

²⁹Kur Jaravami u largua njëherë nga Jerusalemi, hasi udhës profetin Ahija ♦ nga Shilo. Profeti kishte veshur mantel të ri. Rreth e rrotull nuk ishte askush që mund t'i vëzhgonte. ³⁰Atëherë Ahija e mori mantelin e tij të ri, e grisi në 12 copa ³¹dhe i tha Jaravamit: «Merr 10 copa! Zoti, Perëndia e Izraelit të dërgon fjalë: «Do t'ia rrëmbej pushtetin Solomonit dhe do të të jap 10 fiseve. ³²Do t'i lë vetëm një fis, për hir të shërbëtorit tim, Davidit, dhe sepse e kam zgjedhur Jerusalemin prej të gjitha qyteteve të tjera për t'u bërë qyteti im. ³³Kështu do ta ndëshkoj Solomonin, sepse më ka kthyer shpinën dhe ka adhuruar mbretëreshën fenikase, Astartenë, perëndinë moavase, Kemoshin, si dhe perëndinë amonas, Millkomin. Nuk më ka dëgjuar dhe është larguar nga rruga e drejtë. Ka bërë atë që nuk më pëlqen, dhe ndryshe nga i ati, Davidi, nuk u është përmbajtur urdhërimeve dhe udhëzimeve të mia. ³⁴Por për hir të

atit të tij që e zgjodha dhe që i zbatoi urdhërimet e mia, nuk do t'ia rrëmbej pushtetin vetë; ai do të mbetet udhëheqës i popullit tim gjersa të jetojë. ³⁵Pushtetin do t'ia marr birit të tij dhe pastaj do të besoj ty sundimin mbi 10 fiset. ³⁶Një fis do t'ia lë, me qëllim që të mbretërojë gjithnjë një pasardhës i shërbëtorit tim, Davidit, në Jerusalem, ku ndodhet shenjtërorja ime. Këtë qytet e kam zgjedhur, që njerëzit të më luten atje. ³⁷Por ty do të ta plotësoj dëshirën dhe do të të bëj mbret mbi mbretërinë e 10 fiseve. ³⁸Në qoftë se më dëgjon për gjithçka dhe nuk largohesh nga rruga e drejtë, në qoftë se bën atë që më pëlqen dhe drejtohesh sipas udhëzimeve dhe urdhërimeve të mia, siç bëri edhe shërbëtori im, Davidi, atëherë do të të ndihmoj. Do të të jap sundimin mbi Izraelin dhe do të kujdesem që në fron të jetë gjithnjë njëri prej pasardhësve të tu, ashtu siç i premtova edhe Davidit. ³⁹Pasardhësve të Davidit do t'u marr një pjesë të territorit të tyre, por jo përgjithmonë.»³⁹

⁴⁰Solomoni deshi ta vriste Jaravamin; por ky iku dhe u strehua te Shishaku, ♦♦ mbreti i Egjiptit. Atje qëndroi derisa vdiq Solomoni.

♦ I pari i një sere profetësh që ndërhyjnë për të ndryshojë rredhjen e trashëgimit dinastik.

♦♦ Faraoni Shoshenk I (945-924), që më vonë pushtoi Izraelin.

Mbarimi i mbretërimit të Solomonit

(2 Kr. 9,29-31)

⁴¹Gjithçka tjetër që mund të thuhet për mbretërimin e Solomonit dhe për urtësinë e tij, mund të lexohet në analet e Solomonit. ⁴²Mbretëroi 40 vjet në Jerusalem mbi mbarë Izraelin. ⁴³Kur vdiq, e varrosën në qytetin e Davidit. Fronin e trashëgoi i biri, Rëhavami.

Mbreti përbuz këshilla të mira

(2 Kr. 10,1-19)

12Rëhavami shkoi në Shehem, sepse atje fiset veriore donin ta bënin mbret. ²⁻³Atje ndodhej edhe Jaravami, biri i Nevatit. Ai ishte detyruar të ikte prej mbretit Solomon në Egjipt; por, kur pas vdekjes së Solomonit izraelitët i kishin dërguar lajmëtarë, ishte kthyer. Jaravami dhe burrat e Izraelit të mbledhur atje u paraqitën para Rëhavamit dhe i thanë: ⁴«Ati yt na ka vënë tatime të larta dhe angari të rëndë. Na e lehtëso barrën, atëherë do të të pranojmë si mbret.» ♦

⁵«Kthehuni pasnesër!» – iu përgjigj Rëhavami. Pasi u larguan ata, ⁶u këshillua me pleqtë që kishin qëndruar në shërbim të të atit, Solomonit. Ai i pyeti: «Çfarë më këshilloni? Çfarë përgjigje duhet t'i jap popullit?» ⁷Ata e këshilluan: «Në qoftë se sot tregon se je gati t'i shërbesh popullit, në qoftë se përgjigjesh me fjalë pozitive, ata do të bëhen shërbëtorët e tu përgjithmonë.»

⁸Rëhavamit nuk i pëlqeu këshilla e pleqve, prandaj i pyeti të rinjtë që ishin rritur me të, dhe që ishin në shërbim të tij: ⁹«Çfarë më këshilloni ju? Si duhet t'u përgjigjem këtyre njerëzve, të cilët kërkojnë prej meje që t'ua lehtësoj barrën?» ¹⁰⁻¹¹Ata e këshilluan: «Thuaju: Gishti im është më i trashë se beli i atit tim. Ati im ju ka ngarkuar barrë të rëndë; unë do t'jua rëndoq edhe më shumë. Ai ju ka nxitur me kamxhikë; unë do t'ju nxis me kamxhikë me gjemba.»

¹²Ditën e tretë, sipas marrëveshjes, Jaravami dhe mbarë populli u paraqitën para Rëhavamit. ¹³Mbreti u dha një përgjigje të ashpër. Nuk e ndoqi këshillën e pleqve, ¹⁴por veproi sipas këshillës së moshatarëve të tij. Ai tha: «Ati im ka kërkuar shumë prej jush, por unë do të kërkoj edhe më shumë. Ai ju ka nxitur me kamxhikë, kurse unë do t'ju nxis me kamxhikë me gjemba.» ¹⁵Mbreti e bëri veshin e shurdhër ndaj lutjes së popullit. Kështu deshi Zoti, sepse duhej të realizohej fjala që i kishte thënë Jaravamit nëpërmjet Ahijës nga Shilo.

♦ Fakti që Davidi u bë mbret mbi fiset veriorë në bazë të besëlidhjes (2 Sam 5,3) jep të kuptojë se nënshtrimi i tyre duhej ripërtërirë me hipjen në tron të çdo mbreti të ri dhe se varej nga bisedime.

Izraeli mohon dinastinë e Davidit

¹⁶⁻¹⁸Kur njerëzit e fiseve veriore vunë re se mbreti nuk donte t'i pranonte kërkesat e tyre, thirrën: «Ç'punë kemi ne me dinastinë e Davidit? Qysh kur na takon biri i Jishait? Burra të Izraelit, ngrihuni dhe shkoni në shtëpi! E ti, pasardhës i Davidit, merru me mbretërinë tënde!»

Mbledhja u mbyll. Vetëm anëtarët e fiseve veriore që banonin në qytetet e Judës, e pranuan Rëhavamin si mbret.

Kur Rëhavami bëri edhe një përpjekje tjetër dhe u dërgoi për përfaqësues të fiseve veriore Adoniramit, përgjegjës për angari, e pritën më një breshëri gurësh, kështu që vdiq. Mbreti mezi arriti të hipte në karrocën e tij për të shpëtuar dhe iku në Jerusalem. ¹⁹⁻²⁰Fiset veriore e mohuan dinastinë e Davidit dhe edhe sot mbeten të ndarë prej saj. Vetëm fisi i Judës mban ende anën e pasardhësve të Davidit. Gjithkund në territorin e fiseve veriore u hap lajmi se Jaravami ishte kthyer. Burrat e Izraelit e thirrën në mbledhjen e tyre dhe e emëruan mbret të tyre.

Perëndia ndalon ripushtimin e Izraelit verior

(2 Kr. 11,1-4)

²¹Rëhavami ishte kthyer në Jerusalem dhe kishte mobilizuar prej fiseve të Judës dhe të Benjaminit një ushtri prej 18.000 luftëtarësh të sprovuar. Ata duhej të shkonin në luftë kundër Izraelit për ta pushtuar përsëri mbretërinë për birin e Solomonit. ²²Por Perëndia i tha profetit Shemaja: ²³«Po të jap një lajm për mbretin Rëhavam dhe burrat e Judës dhe të Benjaminit. Lajmëroji: ²⁴Zoti thotë: «Mos luftoni kundër izraelitëve! Ata janë vëllezërit tuaj. Kthehuni mbrapsht! Kështu dëshiroj unë.»»

Ata e dëgjuan udhëzimin e Zotit dhe u kthyen në shtëpi.

Politika fetare e mbretit Jaravam

²⁵Jaravami urdhëroi që qyteti Shehem në malësinë e Efraimit të fortifikohej dhe e bëri atë selinë e tij. (Pastaj urdhëroi edhe fortifikimin e qytetit Penuel). ²⁶Por ishte i shqetësuar. Në qoftë se nuk ndërmarr asgjë, – tha me vete, – do ta humb mbretërinë time në dobi të pasardhësve të Davidit. ²⁷Në qoftë se populli shkon rregullisht në Jerusalem për të kushtuar fljime në Tempullin e Zotit, njerëzit do të krijojnë simpati për Rëhavamin dhe do ta pranojnë përsëri si zotin e tyre. Atëherë ata do të më vrasin.»

²⁸Prandaj urdhëroi që të punonin dy shtatore demash prej ari dhe u tha izraelitëve: «Nuk keni më nevojë të shkoni në Tempull në Jerusalem. Këtu është perëndia yt që të nxori nga Egjipti, o Izrael!» ²⁹Njërin prej shtatoreve urdhëroi ta ngrinin në Bet-El, kurse tjetrën në qytetin Dan. ³⁰Kështu e shtyu popullin në idhujtari. Në një varg të madh, njerëzit e Izraelit shkuan pas shtatores së dytë deri në Dan.

³¹Jaravami urdhëroi të ngriheshin shenjtërore në zona të tjera të vendit dhe emëroi priftërinj që nuk i takonin fisit të Levit. ♦ ³²Në fund dha urdhër që të kremtohej në ditën e 15-të të muajit të 8-të një festë pelegrinazhi që i përgjigjej festës së tëbanave në Jerusalem. Atë ditë ai vetë ngjiti shkallët gjer në altar në

Bet-El dhe bëri fljime para shtatoreve të tij të demave. ♦♦ Aty morën pjesë edhe priftërinjtë që i kishte emëruar vetë.

♦ Shumë priftër dhe levitë nga mbretëria veriore migruan për të Judë sepse Jaravami i kishte kapërcyer me emërimin e priftërve (2 An 11,13-16). ♦♦ Çfarëdo do të ketë qenë qëllimi i tij i parë, kulti u degjenerua shpejt në një kult idhujtar siç ishte adhurimi i viçit të artë në shkretëtirën e Sinait.

Profeti që shpall përdhosjen e Tempullit

13³³Jaravami e kishte caktuar në mënyrë arbitrare kohën për këtë festë. Kur po festonte dhe po kushtonte fljime në altar para të gjithë izraelitëve, ¹u paraqit një profet nga Juda. Në emër të Zotit që e kishte dërguar, ²u drejtua nga altari dhe i thirri: "Altar, altar! Dëgjo atë që të thotë Zoti: «Në familjen mbretërore të Davidit do të lindë një djalë me emrin Joshija. Ky do t'i vrasë priftërinjtë që kushtojnë fljime mbi ty, dhe do të bëjë që eshtrat e të vdekurve të digjen mbi ty.»" ³Më tej tha: «Zoti do të japë një shenjë nga e cila do të dallohet se kjo do të realizohet. Altari do të pëlcasë dhe hiri i zhytur në dhjamë do të shpërthejë përtokë.»

⁴Mbreti Jaravam që ende qëndronte në shkallët e altarit, e shtriu dorën kundër profetit dhe urdhëroi: «Arrestojeni këtë njëri!» Por menjëherë dora e tij u mpi; kështu që nuk arriti ta tërhiqte. ⁵Altari plasi dhe hiri i flive u shpërnda përtokë, mu siç kishte shpallur profeti në emër të Zotit.

⁶Atëherë mbreti i tha profetit: «Thuaj një fjalë të mirë për mua te Zoti, Perëndia jote, që ta lëviz përsëri dorën time.» Profeti bëri kështu dhe dora u shërua dhe u bë e lëvizshme si më parë.

⁷Atëherë mbreti i tha profetit: «Eja me mua në shtëpinë time dhe ha diçka tek unë! Dua të të jap, gjithashtu, një dhuratë.» ⁸Por profeti iu përgjigj: "Nuk do të të shoqëroj, edhe në qoftë se më premtton gjysmën e pasurisë sate. Në këtë vend as do të ha e as do të pi." ⁹Kur më dërgoi këtu, Zoti më urdhëroi: «Ti nuk duhet të hash e të pish atje asgjë, dhe nuk duhet të kthehesh nga e njëjta rrugë që more për të shkuar atje.»

¹⁰Profeti u largua nga Bet-El dhe shkoi në një rrugë tjetër për në shtëpi.

Profeti mashtrohet dhe bëhet i pabindur

¹¹Në Bet-El banonte një profet i vjetër. Bijtë e tij i treguan ç'kishte bërë profeti nga Juda dhe ç'i kishte thënë mbretit. ¹²«Nga cila rrugë është kthyer në shtëpi?» – pyeti ati i tyre. Ata e kishin vëzhguar atë, prandaj ia treguan. ¹³«Më shaloni gomarin tim» – i urdhëroi. Pastaj hipi mbi të ¹⁴dhe ndoqi profetin nga Juda. E gjeti të ulur nën një lis dhe e pyeti: «Mos je ti profeti që erdhi nga Juda?» «Unë jam» – ia ktheu tjetri. ¹⁵Atëherë plaku iu lut: «Eja me mua në shtëpinë time dhe ha diçka me mua!»

¹⁶Por profeti nga Juda iu përgjigj: «Nuk mund të vij me ty. Në këtë vend nuk duhet as të ha e as të pi.

¹⁷Zoti ma ka ndaluar dhe më urdhëroi, gjithashtu, të kthehem në shtëpi nga një rrugë tjetër.»

¹⁸Atëherë plaku i tha: "Edhe unë jam profet ashtu si ti. Zoti më ka urdhëruar nëpërmjet një engjëlli: «Merre me vete në shtëpi dhe jepi të hajë dhe të pijë.»" Kjo ishte gënjeshtë, ¹⁹por tjetri e besoi, u kthye bashkë me të dhe hëngri e piu tek ai.

²⁰Ndërsa rrin në tryezë, Zoti i dha profetit të vjetër një lajm për mysafirin që e kishte sjellë në shtëpinë e tij: ²¹"Zoti të thotë: – i tha plaku profetit nga Juda duke thirrur. – Ti nuk e dëgjove urdhrin e Perëndisë sate, ²²por je kthyer dhe ke ngrënë e ke pirë, megjithëse të thashë: «Në këtë vend ti nuk duhet të hash e të pish asgjë.» Prandaj do të varrosesh në varrin e paraardhësve të tu.»

²³Kur mbaruan së ngrëni, profeti nga Juda shaloi gomarin që mikpritësi i tij i kishte vënë në dispozicion,

²⁴dhe u nis në shtëpi. Rrugës iu sul një luan dhe e mbyti. Luani dhe gomari u ndalën pranë të vdekurit.

²⁵Disa njerëz që kaluan pranë, e panë të vdekurin të shtrirë në rrugë dhe luanin pranë tij. Ata treguan për këtë në qytetin ku banonte profeti i vjetër. ²⁶Kur dëgjoi këtë, tha: «Ky është profeti që nuk e zbatoi urdhrin e Zotit. Për këtë Zoti dërgoi një luan, që t'i sulej dhe ta vriste. Kështu ka shpallur vetë Zoti.» ²⁷U dha urdhër bijve të tij t'i shalonin gomarin, ²⁸shkoi deri në atë vend dhe gjeti gjithçka ashtu siç i kishin treguar. Gomari e luani po qëndronin pranë të vdekurit, dhe luani nuk e kishte ngrënë të vdekurin e as nuk i kishte bërë dëm gomarit. ²⁹Profeti i vjetër e ngriti të vdekurin mbi gomarin e tij dhe e ktheu në Bet-El për ta vajtuar e për ta varrosur. ³⁰E vendosi në varrin e familjes së tij dhe filloi ta vajtonte bashkë me të afërmit: «O vëllai im! Vëllai im!» ³¹Pastaj u tha bijve të tij: «Kur të vdes, më vini në të njëjtin varr me këtë profet. Eshtrat e mia le të pushojnë pranë të tijave. ³²Sepse ajo që ky njeri i ka shpallur altarit në Bet-El dhe vendfljimeve në fshatrat e Samarisë në emër të Zotit, do të realizohet me siguri.»

Jaravami nuk ka nxjerrë asnjë mësim

(2 Kr. 11,5-12.15)

³³Jaravami nuk pranoi të largohej nga rruga e tij e gabuar as pas këtyre ngjarjeve. Vazhdoi të emëronte prift në vendet e fljimit të Samarisë secilin që i bënte lutje. ³⁴Fajësia, me të cilën ngarkohej duke vepruar kështu, çoi në asgjësimin e familjes së tij dhe në rrënimin e dinastisë të tij.

Jaravamit dhe mbarë Izraelit u shpallet dënimi

14 Atëherë biri i Jaravamit, Avija, u sëmur. ²Pas kësaj, Jaravami i tha gruas së tij: «Shko në Shilo te profeti Ahija. Ai ka profetizuar dikur se unë do të bëhem mbret i këtij populli. Maskohu, që të të mos njohë askush se je gruaja ime. ³Merr me vete dhjetë bukë, disa ëmbëlsira dhe një shtambë me mjalte. Profeti do të të tregojë se ç'do t'i ndodhë fëmijës.» ⁴Gruaja shkoi në Shilo dhe hyri në shtëpinë e Ahijës. Profeti nuk mund ta shihte, sepse ishte i verbër nga pleqëria. ⁵Por Zoti i kishte thënë: «Gruaja e Jaravamit do të vijë tek ti dhe do të të pyesë se ç'do t'i ndodhë birit të saj të sëmurë. Por ajo nuk do ta zbulojë veten.» Zoti i kishte treguar, gjithashtu, se si duhej t'i përgjigjej.

⁶Kur gruaja hyri në derë, Ahija dëgjoi hapat e saj dhe tha: «Hyr lirisht! Ti je gruaja e Jaravamit. Përse maskohesh? Kam një lajm të keq për ty. ⁷Shko në shtëpi dhe tregoji Jaravamit se ç'i thotë Zoti, Perëndia e Izraelit: «Të zgjedha prej të gjithë të tjerëve dhe të besova mbretërimin e popullit tim. ⁸Pasardhësve të Davidit ua hoqa sundimin mbi Izraelin dhe ta dhashë ty. Por ti nuk ishe si shërbëtori im, Davidi, që ma mbajti besën, që i zbatoi të gjitha urdhërimet e mia dhe që bëri atë që më pëlqente mua. ⁹Jo, ti je sjellë edhe më keq se të gjithë paraardhësit e tu; më ke mohuar dhe ke bërë për vete perëndi, shtatore të derdhura në bronzi! Kështu më ke fyer! ¹⁰Për këtë do të bëj që ty dhe familjes sate t'i ndodhë fatkeqësi. Do t'i shfaros të gjithë pasardhësit e tu meshkuj, fëmijë dhe të rritur. Nuk do të lë të gjallë asnjë prej tyre: do t'i zhduk ashtu siç fshihet ndyrësia deri në fund. ¹¹Kush prej tyre vdes në qytet, atë do ta hanë qentë, ndërsa kush vdes në fushë, atë do ta hanë hutat.» Kështu thotë Zoti!»

¹²Pastaj Ahija i tha gruas së Jaravamit: «Tani shko në shtëpi! Sapo të hysh në qytet, biri yt do të vdesë.

¹³Për të do të vajtohet në mbarë Izraelin. Por ai do të jetë i vetmi prej familjes së Jaravamit që do të varroset, sepse ai është gjithashtu i vetmi, në të cilin Zoti, Perëndia e Izraelit, ka gjetur diçka të mirë.

¹⁴Zoti do të emërojë një mbret për Izraelin, i cili do t'i shfarosë të gjithë pasardhësit e Jaravamit. ¹⁵Po, Zoti do t'i japë mbarë Izraelit një goditje aq të madhe, saqë do të tundet si kallami në ujë. Do t'i rrëmbejë izraelitët nga ky vend i mirë ku i kishte mbjellë paraardhësit e tyre, dhe do t'i flakë ata në një vend përtej Euftratit. Kështu do të ndëshkohen pse kanë ngritur shtylla kushtuar kultit të pjellorisë dhe kështu, e kanë fyer Zotin. ¹⁶Ai do t'i dorëzojë izraelitët tek armiqtë e tyre, sepse Jaravami ka vepruar kundër meje dhe sepse të gjithë ata u mashtruan duke adhuruar idhujt.» ⁷Gruaja e Jaravamit u kthye në shtëpi në Tircë, dhe sapo shkeli pragun e derës, i vdiq biri. ¹⁸E varrosën dhe mbarë Izraeli e vajtoi. Kështu ndodhi ajo që kishte shpallur Zoti me anë të shërbëtorit të tij, profetit Ahija.

Vdekja e Jaravamit dhe pasardhësit e tij

¹⁹Gjithçka tjetër për Jaravamin, për mënyrën e tij të mbretërimit dhe luftërat që bëri, mund të lexohet në analet zyrtare të mbretërve të Izraelit. ²⁰Ai mbretëroi 22 vjet, dhe kur vdiq, fronin e trashëgobiri i tij, Nadavi.

Rëhavami si mbret i Judës

²¹Rëhavami, biri i Solomonit, ishte 41 vjeç kur u bë mbret i Judës. Mbretëroi 17 vjet në Jerusalem, qyteti, të cilin Zoti e kishte zgjedhur në territorin e fisit të Izraelit dhe që e kishte caktuar për vendin e shenjtërores së tij. Nëna e Rëhavami ishte amonase me emër Naama. ²²Ai bëri atë që nuk i pëlqeu Zotit. Me mosbindjen e tyre, banorët e Judës e nxitën zemërimin e Zotit më shumë se paraardhësit e tyre.

²³Ashtu si njerëzit në mbretërinë e Izraelit, në të gjitha malet dhe nën pemët e shenjta, ata ngritën vendflijime, gurë dhe shtylla të shuguruara. ²⁴Kishte madje edhe burra dhe gra që në shenjtërore të ndryshme u dhanë pas prostitucionit. Në të gjitha këto, njerëzit e Judës ndoqën zakonet e pështira të atyre popujve që Zoti i kishte dëbuar para izraelitëve.

²⁵Vitin e pestë të mbretërimit të mbretit Rëhavami, faraoni egjiptian Shishak sulmoi Jerusalem. ♦

²⁶Plaçkiti dhomat e thesarit në Tempull dhe në pallatin mbretëror dhe mori me vete edhe të gjitha mburojat e arta që ishin punuar me urdhrin e Solomonit. ²⁷Për t'i zëvendësuar ato, Rëhavami urdhëroi që të punoheshin mburoja bakri dhe ia dorëzoi komandantit të rojës që ishte vendosur në hyrjen e pallatit.

²⁸Sa herë që mbreti hynte në Tempullin e Zotit, rojtarët që e shoqëronin, i mbanin këto mburoja dhe pastaj i kthenin ato në vendin e tyre.

²⁹Gjithçka tjetër për Rëhavamin dhe veprat e tij mund të lexohet në analet zyrtare të mbretërve të Judës.

³⁰Gjatë gjithë kohës së mbretërimit të tij kishte luftë midis tij dhe Jaravamit. ♦♦ ³¹Kur vdiq, e varrosën pranë paraardhësve të tij në qytetin e Davidit. Nëna e tij, ♦♦♦ Naama, ishte amorase. Fronin e trashëgoi i biri, Avija.

♦ Sipas stelës së tij, ky faraon e pushtoi Izraelin gjithashtu, megjithëse kronisti nuk interesohet për këtë. Sheshaku (sipas një eksperti, Ramses II. "Sheshak" do të thotë "Plaçkitës) nxori haraç nga 150 qytete. ♦♦ d.m.th. kishte inkursione dhe dyshim të dyanshëm. ♦♦♦ Nëna mbretëreshë kishin pozitë të rëndësishme në oborrin e mbretërisë jugore.

Për mbretin Avija nga Juda

(2 Kr. 13,1-14)

15 Avija u bë mbret i Judës në vitin e 18-të të mbretërimit të Jaravamit, mbretit të Izraelit. ²Mbretëroi tri vjet në Jerusalem; nëna e tij ishte bija e Avishalomit dhe quhej Maaha. ³Ai ndoqi shembullin e keq të atit të tij dhe nuk e dëgjoi Zotin, Perëndinë e tij, me gjithë zemër, ndryshe nga stërgjyshi i tij, Davidi. ⁴⁻⁵Sidoqoftë Zoti nuk e shkatërroi dinastinë e tij; i dha një djalë si trashëgimtar të fronit të tij dhe e ruajti Jerusalem nga rrënimi, sepse e mbante mend Davidin, i cili gjatë jetës së tij kishte bërë atë që i pëlqente Zotit, dhe e kishte dëgjuar për gjithçka – me përjashtim të së keqes që i kishte bërë hitasit Urija. ⁶⁻⁷Lufta me Jaravamin zgjati deri në kohën e mbretërimit të Avijës. Gjithçka tjetër për Avijën dhe veprat e tij mund të lexohet në analet zyrtare të mbretërve të Judës. ⁸Kur vdiq, e varrosën në qytetin e Davidit, dhe fronin e trashëgoi i biri, Asa.

Për mbretin Asa nga Juda

(2 Cron, 15.16-16,6)

⁹Vitin e 20-të të mbretërimit të Jaravamit, mbretit të Izraelit, Asa u bë mbret i Judës. ¹⁰Mbretëroi 41 vjet në Jerusalem; pozitën e nënës së mbretit e mbante stërgjyshja e tij, Maaha, bija e Avishalomit. ¹¹Ai bëri atë që i pëlqeu Zotit, ashtu si stërgjyshi i tij, Davidi. ¹²I dëboi prostitutat e Tempullit nga vendi dhe hoqi shtatore të idhujtare që kishin ngritur paraardhësit e tij. ¹³Madje edhe guxoi ta shkarkonte Maahën nga pozita e saj e nënës së mbretit, sepse ajo kishte ngritur një shtatore të neveritshme të perëndeshës Ashera. Urdhëroi që shtatoren ta hiqnin dhe ta digjnin në luginën e Kidronit. ¹⁴Sidoqoftë, vendet e fljimit në vend nuk i prishi; ndërsa për gjithçka tjetër e dëgjoi Zotin me gjithë zemër gjatë jetës së tij. ¹⁵Solli në Tempull pajisjet e arta dhe të argjendta që ia kishte shuguruar Zotit i ati, dhe i kushtoi Zotit edhe mjete të tjera prej ari dhe argjendi.

¹⁶Ndërmjet Asës dhe mbretit Basha mbretëroi gjendje lufte, sa ishte gjallë Basha. ¹⁷Basha marshoi në jug kundër Judës dhe fortifikoi qytetin e Ramës për të qenë në gjendje të kontrollonte rrugët nga Juda dhe për në Judë. ♦ ¹⁸Atëherë mbreti Asa dërgoi një delegacion në Damask te mbreti sirian, Ben-Hadadi, biri i Tavrimonit dhe nipi i Hezjonit. Bashkë me delegacionin ai dërgoi të gjithë argjendin dhe arin nga thesari mbretëror, si dhe gjithçka që kishte tepruar prej arit dhe argjendit në thesarin e Tempullit, dhe porositi t'i thoshin mbretit sirian: ¹⁹«Dua të lidh marrëveshje me ty, ashtu siç ekzistonte ndërmjet etërve tanë. Këtë ar dhe argjend ta dhuratë. Prandaj prishe marrëveshjen me mbretin izraelit Basha dhe sulju vendit të tij, që të detyrohet të tërhiqet nga kufiri im.»

²⁰Ben-Hadadi e pranoi propozimin dhe i dërgoi trupat e tij kundër Izraelit. Ato shkretuan qytetet Ijon, Dan dhe Avel-Bet-Maha, si dhe krahinën rreth Kineretit dhe mbarë territorin e fisit të Naftaliut. ²¹Pastaj Basha i pezulloi punimet e ndërtimit në Rama dhe u tërhoq në kryeqytetin e tij, Tirca.

²²Mbreti Asa mobilizoi të gjithë burrat e Judës; nga shërbimi ushtarak nuk u lirua asnjë. Ata duhej të largonin gurët dhe drunjat që Basha kishte përgatitur për ndërtimin e kështjellës. Me to Asa urdhëroi të fortifikonin qytetet Geva dhe Micpa në territorin e Benjaminit.

²³Gjithçka tjetër për Asën dhe veprat e tij, për qytetet që ndërtoi dhe për të gjitha sukseset e tij, mund të lexohet në analet zyrtare të mbretërve të Judës. Në pleqëri vuajti nga një sëmundje e këmbëve. ♦ ♦ ²⁴Kur vdiq, e varrosën pranë paraardhësve të tij në qytetin e Davidit dhe fronin e trashëgoi i biri, Jehoshafati.

♦ Basha pushtoi parcelën e territorit të fisit të Benjaminit që Asa ripushtoi më vonë. Pastaj Asa e fortifikoi kufirin e parë. ♦ ♦ Është kuptimplotë që autori nuk e mban këtë sëmundje për ndëshkim nga Zoti, por për pjesë të jetës në një botë të rrënë në mëkat.

Mbreti Nadav i Izraelit dhe mbarimi i dinastisë së Jaravamit

²⁵Vitin e dytë të mbretërimit të Asës, mbretit të Judës, Nadavi, biri i Jaravamit, u bë mbret i Izraelit. Ai mbretëroi dy vjet. ²⁶Bëri atë që nuk i pëlqeu Zotit, dhe ndoqi shembullin e keq të atit të tij, që i kishte futur izraelitët në idhujtari.

²⁷Basha, biri i Ahijës prej fisit të Jisakarit, thuri një komplot kundër tij dhe e vrau. Kjo ndodhi kur Nadavi me ushtrinë izraelite po rrethonte kështjellën filiste të Gibetonit. ²⁸Tashmë Basha u bë mbret i Izraelit. Kjo ndodhi në vitin e trete të mbretërimit të mbretit judeas Asa. ²⁹Kur Basha hipi në fron, e shfarosi të gjithë familjen e Jaravamit. Nuk la të gjallë asnjërin prej pasardhësve të Jaravamit. ♦ Kështu u realizua ajo që kishte shpallur Zoti nëpërmjet shërbëtorit të tij, Ahijës prej Shilos. ³⁰Ky ishte ndëshkimi për atë se Jaravami kishte bërë faj ndaj Zotit, Perëndisë së Izraelit, dhe i kishte futur izraelitët në idhujtari. Kështu e kishte nxitur zemërimin e Zotit.

³¹Gjithçka tjetër për Nadavin dhe veprat e tij, mund të lexohet në analet zyrtare të mbretërve të Izraelit.

³²Veprimet luftarake ndërmjet Judës dhe Izraelit vazhduan edhe gjatë mbretërimit të Bashës.

♦ Basha e kishte tepruar: urdhri i Zotit ishte shfarosja e çdo trashëgimtari mashkullor, por ai e kishte shfarosur tërë familjen. Midis vdekjes së Jaravamit dhe hipjes në fron të Omriut mbretëria veriore hyri në një periudhë

lëkundshmërie: nga pesë mbretërit që ishin në fuqi ose që kërkonin fuqi, katër vdiqën me vdekje të dhunshme.

Për mbretin Basha të Izraelit

³³Vitin e tretë të mbretërimit të Asës, mbretit të Judës, Basha, biri i Ahijës, u bë mbret i Izraelit. Ai mbretëroi 24 vjet në Tircë. ³⁴Edhe ai bëri atë që nuk i pëlqeu Zotit dhe ndoqi shembullin e keq të Jaravamit, që i kishte shtyrë izraelitët në idhujtari.

16 Por Zoti urdhëroi që nëpërmjet profetit Jehu, birit të Hananit, t'i thuhej Bashës: ²«Ndonëse ishe njeri pa pushtet dhe pa ndikim, të bëra mbret të popullit tim, Izraelit. Por ti ke ndjekur shembullin e keq të Jaravamit. Ti e ke futur popullin tim në idhujtari, kështu që e ke nxitur zemërimin tim.

³Prandaj familjes sate do t'i ndodhë ashtu siç i ndodhi familjes së Jaravamit. Nuk do të lë të gjallë asnjërin prej pasardhësve të tu. ⁴Kush prej tyre do të vdesë në qytet, atë do ta hanë qentë, ndërsa kush do të vdesë në fushë, atë do ta hanë hutat.»

⁵Gjithçka tjetër për Bashën, për veprat dhe sukseset e tij, mund të lexohet në analet zyrtare të mbretërve të Izraelit. ⁶Kur vdiq, e varrosën në Tircë dhe i biri, Ela, trashëgoi fronin. ⁷Profeti Jehu ia kishte shpallur dënimin Bashës jo vetëm pse kishte vepruar si Jaravami, dhe kështu kishte fyer Zotin, por edhe sepse kishte shfarosur pasardhësit e Jaravamit.

Mbreti Ela i Izraelit dhe mbarimi i dinastisë së Bashës

⁸Vitin e 26-të të mbretërimit të Asës, Ela, biri i Bashës, u bë mbret i Izraelit. Mbretëroi dy vjet në Tircë.

⁹Pastaj Zimriu, komandanti i gjysmës së karrocave, thuri një komplot kundër tij. Kur mbreti po pinte në shtëpinë e kujdestarit të pallatit, Arcës, dhe ishte dehur, ¹⁰Zimriu u fut në shtëpinë e tij dhe e vrau. Atëherë Zimriu u bë mbret i Izraelit. Kjo ndodhi në vitin e 27-të të mbretërimit të mbretit Asa.

¹¹⁻¹²Pasi hipi në fron, Zimriu i shfarosi të gjithë pasardhësit meshkuj të Bashës. Vrau edhe të gjithë ata që ishin të afërt të familjes mbretërore. Kështu u realizua ajo që kishte shpallur Zoti nëpërmjet profetit Jehu.

¹³Ky ishte dënimi për atë që Basha dhe i biri, Ela, i kishin futur izraelitët në idhujtari, dhe kështu e kishin fyer Zotin, Perëndinë e Izraelit.

¹⁴Gjithçka tjetër për Bashën dhe për veprat e tij mund të lexohet në analet zyrtare të mbretërve të Izraelit.

Lufta për fronin pas vrasjes së mbretit Basha

¹⁵Vitin e 27-të të mbretërimit të Asës, mbretit të Judës, Zimriu u bë mbret i Izraelit për shtatë ditë në kryeqytetin Tirca. Atëherë ushtria izraelite po rrethonte kështjellën filiste të Gibetonit. ¹⁶Kur në fushimin e ushtrisë u njoftua që Zimriu kishte thurur një komplot kundër mbretit Ela dhe e kishte vrarë atë, burrat e Izraelit menjëherë emëruan mbret të Izraelit komandantin e tyre, Omriun. ¹⁷⁻¹⁸Omriu marshoi me të gjithë ushtrinë nga Gibetoni në kryeqytetin Tirca. Kur qyteti u pushtua pas një rrethimi të shkurtër, Zimriu u mbyll në kullën e brendshme të pallatit mbretëror, i vuri zjarrin pallatit dhe gjeti vdekjen në zjarr. ¹⁹Ky ishte dënimi për atë që kishte bërë ai, dhe kjo nuk i pëlqeu Zotit, sepse kishte ndjekur shembullin e keq të Jaravamit, i cili i kishte futur izraelitët në idhujtari. ²⁰Gjithçka tjetër për komplotin e Zimriut, si dhe për mbretërinë e tij, mund të lexohet në analet zyrtare të mbretërve të Izraelit.

²¹Vetëm gjysma e popullit mori anën e mbretit Omri. Gjysma tjetër bëri mbret Tivniun, birin e Ginatit.

²²Por përkrahësit e Omriut ishin më të fortë se përkrahësit e Tivniut. Kur vdiq Tivniu, Omriu u bë mbret i mbarë popullit.

Për Omriun, mbretin e Izraelit

²³Vitin e 31-të të mbretërimit të Asës, mbretit të Judës, Omriu u bë mbret i Izraelit. ♦ Mbretëroi 12 vjet, prej të cilave gjashtë të parat në qytetin Tirca. ²⁴Pastaj bleu me 70 kilogramë argjend malin e Samarisë dhe ndërtoi mbi të një qytet të ri. Qytetit i vuri emrin Shomron (Samari) në bazë të emrit të pronarit të mëparshëm të malit, i cili quhej Shemer.

²⁵Omriu bëri atë që nuk i pëlqeu Zotit. Vepronte edhe më keq sesa të gjithë paraardhësit e tij. ²⁶Për gjithçka ndoqi shembullin e keq të Jaravamit, i cili i kishte çuar izraelitët deri atje sa të fyenin Zotin me idhujtarinë e tyre. ²⁷Gjithçka tjetër për Omriun, për veprat dhe sukseset e tij, mund të lexohet në analet zyrtare të mbretërve të Izraelit. ²⁸Kur vdiq, e varrosën në Shomron, dhe i biri, Ahavi, trashëgoi fronin.

♦ Omriu lidhi marrëveshje me Fenicinë (këtë martesë e të birit me Jezabelën), me Sirinë (por në kurriz të disa tokave dhe të drejtave të tregimit) dhe nënshtrori Moabin (shih mbishkrimin e Meshës).

Mbreti Ahav i Izraelit

²⁹Vitin e 38-të të mbretërimit të Asës, Ahavi, biri i Omriut, u bë mbret i Izraelit. Mbretëroi 22 vjet në Shomron. ³⁰Veprroi edhe më keq se paraardhësit e tij. ³¹⁻³²Jo vetëm u kap pas idhujtarisë së Jaravamit, por mëkatoi plotësisht, duke u martuar me Izobalën, njërën nga bijat e mbretit Itobal I, dhe, për nder të perëndisë fenikase Baal, ndërtoi në Shomron ♦ një tempull me një altar. Ai hyri vetë në këtë tempull dhe iu lut Baalit. ³³Krahas kësaj, urdhëroi që të ngrihej një shtatore e perëndeshës Ashera. Me këtë dhe vepra të ngjashme si këto fyeu Zotin, Perëndinë e Izraelit, më shumë se të gjithë mbretërit që kishin mbretëruar në Izrael para tij.

³⁴Në kohën e mbretërimit të tij, Hieli nga Bet-Eli e rindërtoi qytetin Jeriho. Kur hodhi themelet, këtë e pagoi me jetën e birit të tij të parëlindur, Aviramin, dhe kur vendosi dyert, këtë e pagoi me jetën e birit të tij më të vogël, Seguvin. ♦♦ Kështu u plotësua kanosja që kishte shpallur dikur Joshua në emër të Zotit.

♦ Kryeqytet, kështu e vendosi adhurimin e Baal-Melkart si kult shtetëror. ♦♦ Këto do të ishin flijime njerëzish për të vulosur themelimin e qytetit, dhe kjo shënon prishje të mëtejshme të paganizmit.

Profeti Elija shpall thatësi të madhe

17 Elija, profeti nga fshati Tishbe në krahinën e Gileadit, i tha Ahavit: «Në emër të Zotit, Perëndisë së Izraelit që vepron, në shërbim të të cilit jam, po të them: në vitet e ardhshme nuk do të bjerë as vesë e as shi, ♦ deri në një urdhër të dytë!»

♦ Sfidë për baalin, i cili gjoja ishte perëndi e furtunës dhe të shiut. Elija iu lut Zotit për një katastrofë kombëtare sepse Izraeli varej nga bujqësia, e cila furnizonte mallrat me të cilat Izraeli bënte tregi me Fenikinë në këmbim të mallrave luksoze. Kjo tregi me radhë shkaktoi pabarazi dhe padrejtësi shoqërore: të pasurit i shfrytëzonin të varfrit. Këtë situatë duhej ta përballonte më vonë profeti Amos.

Zoti kujdeset për lajmëtarin e tij: Elija pranë përroit Kerit

²Pastaj Zoti i tha Elijës: ³«Kërko strehim! Shko drejt lindjes nëpër Jordan dhe fshihu pranë përroit Kerit.

⁴U kam dhënë urdhër korbave ♦ të të sjellin ushqim, ndërsa ujë mund të pish nga përroi. ⁵Elija iu bind urdhrat të Zotit, shkoi në përroin Kerit dhe qëndroi atje. ⁶Në mëngjes dhe në mbrëmje korbat i sillnin bukë dhe mish, ndërsa ujin e mori nga përroi. ⁷Por meqë nuk binte shi, pas pak u tha edhe përroi.

♦ ose: arabëve

Zoti kujdeset për lajmëtarin e tij: Elija te vejusha e Carfatit

⁸Atëherë Zoti i tha Elijës: ⁹«Shko në qytetin Carfat në Feniki dhe rri atje! I kam dhënë urdhër një vejushë të të furnizojë me ushqim dhe pije.» ¹⁰Kështu, Elija shkoi në Carfat.

Kur arriti në portën e qytetit, takoi një vejushë që mbledhte dru. «Më sill diçka për të pirë!» – iu lut asaj.

¹¹Kur ajo u largua për ta marrë, i thirri nga pas: «Sill edhe pak bukë!» ¹²Por ajo tha: «Betohem për Zotin, Perëndinë tënd që vepron: nuk më mbetet asnjë ushqim më, vetëm një grusht miell në tenxhere dhe disa pika vaj në shtambë. Tek po mbledh pak dru për të gatuar vaktin e fundit për vete dhe birin tim. Pastaj duhet të vdesim.»

¹³Elija iu përgjigj: «Shko në shtëpi dhe bëj ç'ke ndër mend. Por më piq më parë një pite të vogël dhe ma sill. Pjesën tjetër mund ta gatuash për vete dhe për birin tënd. Mos u shqetëso, ¹⁴sepse Zoti, Perëndia e Izraelit, ka premtuar: «Çanaku për miellin nuk do të boshatiset e as vaji në vorbë nuk do të shterohet, derisa të urdhëroj që të bjerë shi.»

¹⁵Gruaja shkoi dhe veprroi sipas urdhrat të Elijës. Dhe me të vërtetë, të tre kishin mjaft për të ngrënë.

¹⁶Çanaku për miellin nuk u boshatis e as vaji në vorbë nuk u shterua, pikërisht ashtu siç kishte premtuar Zoti nëpërmjet Elijës.

Elija kthen në jetë birin e vejushës

¹⁷Pas pak biri i vejushës që kishte strehuar profetin, u sëmur. Gjendja e tij u keqësua dhe në fund vdiq.

¹⁸Atëherë nëna e tij i tha Elijës: «Përse nuk na lë në qetësi? Ti ke hyrë në shtëpinë time për të kujtuar Perëndinë për të keqen që kam bërë. Për këtë u desh të vdiste im bir!» ♦

¹⁹«Ma sill mua!» – iu përgjigj Elija. Ai ia mori fëmijën e vdekur nga prehri, e çoi në baxhë dhe e vuri në shtratin e tij. ²⁰Pastaj iu lut: «O Zot, Perëndia ime! Me të vërtetë do t'i shkaktosh kësaj gruaje fatkeqësi dhe do t'ia marrësh birin e saj të vetëm? Ajo më ka pritur shumë mirë në shtëpinë e saj!» ²¹Pastaj u mbështet tri herë në kufomën e fëmijës duke iu lutur: «O Zot, Perëndia ime, ktheje në jetë fëmijën!»

²²Zoti e dëgjoi lutjen e tij dhe ia ktheu jetën fëmijës. ²³Elija e mori për dore djaloshin, ia dërgoi përsëri së ëmës dhe i tha: «Ja, po jeton!» ²⁴Gruaja tha: «Tani e shoh se ti je profet dhe se mund t'i zihet besë fjalës që Zoti shpalli nëpërmjet teje!»

♦ Kështu mohohet lidhje e pashmangshme midis mëkatit dhe vuajtjes, ose midis drejtësisë dhe bekimit. Në Bibël lihet vend për vuajtje të pamerituar ose të pashpjeguar: thjesht bëhet fjalë për jetën në botën nën mallkimin e mëkatit.

Elija paraqitet te mbreti

18 Pasi nuk kishte rënë shi për dy vjet, Zoti i tha Elijës: «Shko dhe paraqitju mbretit Ahav! Do të bëj që të bjerë shi përsëri.» ²Elija u nis për rrugë.

Në qytetin Shomron ishin harxhuar të gjitha rezervat ushqimore. ³Prandaj Ahavi urdhëroi të thërrisnin kujdestarin e pallatit të tij, Ovadjen. Obadja i kishte qëndruar gjithnjë besnik Zotit. ⁴Kur Izobala kishte dhënë urdhër të vriteshin profetët e Zotit, ai kishte mbrojtur njëqind prej tyre; i kishte fshehur ata në grupe prej pesëdhjetë vetash në dy shpella dhe i kishte furnizuar me bukë e ujë. ⁵Ahavi i tha Ovdajës: «Tani duhet të kërkojmë çdo oazë dhe çdo luginë për të gjetur një vend me bar. Ndoshta do të gjejmë ndokund ndonjë ushqim për kuajt dhe mushkat. Ndryshe, nuk do të na mbetet gjë tjetër veçse të vrasim një pjesë të kafshëve.»

⁶Ahavi dhe Obadja e ndanë mes tyre zonën ku do të kërkonin, dhe secili u nis për të kërkuar. ⁷Obadja po kërkonte në pjesën e tij, kur, papritur, i doli përpara dhe i zuri rrugën Elija. Obadja e njohu profetin, ra përmbys para tij dhe e pyeti: «O Elija, zoti im, ti je?»

⁸«Po, unë jam – i tha Elija. – Kthehu menjëherë dhe njofto zotin tënd se jam këtu!»

⁹«Çfarë kam bërë që po më bën pre të zemërimit të mbretit? – iu përgjigj Obadja. – Ai do të japë urdhër të më vrasin. ¹⁰Betohem për Zotin që vepron, Perëndinë tënd, se Ahavi nuk ka lënë vend pa të kërkuar. Në qoftë se i thuhej: «Ai nuk është këtu!», atëherë mbreti i vendit duhej të betohej për këtë. ¹¹Tani ti thua që unë të shkoj dhe ta njoftoj: «Elija është këtu?» ¹²Pa u ndarë akoma mirë prej teje, Shpirti i Zotit mund të të çojë në një vend që unë nuk e njoh fare. Në qoftë se Ahavi nuk të gjen këtu, atëherë do të më vrasë mua. Përveç kësaj, unë kam qëndruar besnik ndaj Zotit qysh i ri. ¹³A nuk të kanë njoftuar për atë që kam bërë? Kur Izobala donte të vriste profetët e Zotit, fsheha njëqind prej tyre nëpër shpella dhe i furnizova me bukë e ujë. ¹⁴E tani, ti më dërgon tek Ahavi, që ta njoftoj për ty? Ai do të më vrasë me siguri.»

¹⁵Por Elija i tha: «Në emër të Zotit që vepron, në shërbim të të cilit jam, po të them se sot do të paraqitem para Ahavit!»

Elija kërkon vendimin e mbretit

¹⁶Pastaj Obadja shkoi te mbreti Ahav dhe e njoftoi për gjithçka. Mbreti u nis menjëherë dhe i doli Elijës përpara. ¹⁷Kur e pa profetin, thirri: «Ja, pra, ku na qënke ti, njeriu që e fute Izraelin në fatkeqësi!» ¹⁸Por Elija iu përgjigj: «Jo! Nuk jam unë që kam futur Izraelin në fatkeqësi, por je ti dhe familja jote! Ju nuk i keni zbatuar urdhërimet e Zotit; madje ti adhuron edhe perëndi të huaja. ¹⁹Por tani është tepër vonë! Dërgo lajmëtarë! I gjithë Izraeli të mblidhet rreth meje në majën e Karmelit! Thirr edhe 450 profetët e Baalit dhe 400 profetët e Asherës, të cilëve Izobala u jep ushqim dhe pije!»

²⁰Ahavi dha urdhër që të mblidheshin në malin e Karmelit izraelitët dhe profetët e Izobalës. Pasi ishin mbledhur të gjithë, ²¹Elija doli para popullit dhe thirri: «Edhe sa kohë do të lëkundeni sa andej-këtej? ♦ Në qoftë se Zoti është Perëndia e vërtetë, atëherë adhurojeni! Në qoftë se është Baali, atëherë dëgjojeni!» Njerëzit heshtën ²²dhe Elija vazhdoi: «Unë jam i vetmi profet i Zotit që ka mbetur gjallë. Këtu ndodhen edhe 450 profetë që janë në shërbim të Baalit. ²³Sillni këtu dy dema të njomë! Ata le të zgjedhin njërin prej tyre, ta therin, ta ndajnë në copa dhe ta venë mbi një turrë drush, por pa i vënë zjarrin. Kështu do të bëj edhe unë me demin tjetër. ²⁴Pastaj le të thërrasin në ndihmë perëndinë e tyre, kurse unë do të thërras Zotin. Kush do të përgjigjet duke dërguar zjarrin, ai është Perëndia e vërtetë.» Mbarë populli thirri: «Po, kështu të bëjmë!»

♦ Ata kërkonin të adhuronin dy perëndi njëkohësisht: do të kenë menduar se Zoti (Jahve) ishte perëndi e Sinait dhe maleve, kurse Baali ishte perëndia e motit: bujqësia ishte gjoja jashtë kompetencës së Zotit.

Cili është perëndia i vërtetë?

²⁵Pastaj Elija u tha profetëve të Baalit: «Filloni ju, sepse jeni më shumë. Zgjidhni një dem, përgatiteni për flijim dhe lutjuni perëndisë tuaj, por mos ua vini zjarrin druve!» ²⁶Ata e përgatitën flinë dhe thirrën nga mëngjesi gjer në mesditë: «O Baal, na dëgjo!», duke kërcyer dhe duke u lëkundur sa andej-këtej, rreth altarit. Por gjithçka heshti; askush nuk iu përgjigj.

²⁷Në mesditë, Elija i përqeshi duke u thënë: «Duhet të thërritni me zë më të lartë! Ai është perëndi! Ndoshta është duke u menduar ose bën nevojën, ose është në udhëtim. Ndoshta fle në dreqë. Duhet ta zgjoni!» ²⁸Ata thirrën me zë edhe më të lartë duke u gërvishur me shpata dhe me heshta sipas zakonit të tyre, derisa i mbuloi gjaku. ²⁹U bënë tamam si të çmendur. Kështu vazhduan tërë pasdreken, deri në orën e flijimit të mbrëmjes. Por gjithçka heshti. Nuk erdhi asnjë jehonë, asnjë përgjigje.

³⁰Pastaj Elija mblodhi popullin. Kur u afruan të gjithë njerëzit, ai rindërtoi altarën që ishte rrëzuar. ³¹Pastaj sollli 12 gurë, sipas numrit të fiseve që rridhnin prej bijve të Jakovit, të cilit Zoti i kishte thënë: «Ti do të quhesh Izrael.» ³²Prej këtyre gurëve ndërtoi një altar për nder të Zotit. Pastaj germoi rreth altarit një hen-

dek, me gjerësinë e nevojshme për të mbjellë dhjetë kilogramë farë. ³³I vuri drunjtë njërin mbi tjetrin, e ndau demin në copa dhe copat i vuri mbi drunj. ³⁴Në fund, urdhëroi që mbi flinë dhe mbi drunjtë të derdheshin katër shtamba me ujë. Këtë e përsëriti edhe dy herë të tjera. ³⁵Uji rrodhi nga altari dhe mbushi hendekun.

³⁶Në orën e flijimit të mbrëmjes, Elija doli para altarit dhe thirri: «O Zot, ti Perëndia e Avrahamit, e Izakut dhe e Jakovit! Le ta mësojnë të gjithë sot se ti je Perëndia e Izraelit dhe se unë jam shërbëtori ♦ yt, që i kam bërë të gjitha këto në emrin tënd! ³⁷Më dëgjo, o Zot, më dëgjo! Le ta kuptojë ky popull se ti, o Zot, je Perëndia e vërtetë dhe se ti dëshiron ta kthesh atë në rrugën e drejtë.»

³⁸Atëherë Zoti bëri që nga qielli të zbriste munje. Zjarri përfshiu jo vetëm flinë dhe kërcinjte, por edhe gurët, dheun përreth dhe ujin në hendek. ♦♦ ³⁹Kur e panë këtë, izraelitët ranë përmbys dhe thirrën: «Zoti është Perëndi! Zoti është Perëndi!» ⁴⁰Por Elija dha urdhër: «Kapini profetët e Baalit! Asnjë të mos ikë!» Njerëzit i kapën profetët dhe Elija urdhëroi që t'i shpinin në përroit Kishon dhe t'i vritnin atje.

♦ i.e. agenti i Zotit ♦♦ Jahve (Zoti) bëri pikërisht atë që Baal duhej të bënte: dërgoi munje nga qielli i kaltër dhe shi me rrëkë.

Fundi i thatësisirës

⁴¹Pastaj Elija i tha Ahavit: «Shko tani, ha dhe pi, se po dëgjoj zhurmën e shiut.» ⁴²Kur Ahavi u largua, Elija hipi në majën e malësisë së Karmelit, u ul galiç dhe fshehu fytyrën në mes të gjunjëve. ⁴³Pastaj i dha urdhër shërbëtorit të tij: «Largohu pak dhe kërko me sy nëpër det!»

Shërbëtori shkoi, dhe kur u kthye, i tha: «Nuk duket asgjë.» Elija e dërgoi disa herë me radhë. ⁴⁴Herën e shtatë shërbëtori lajmëroi: «Shoh një re të vogël në horizont. Ajo është sa një grusht.»

Atëherë Elija e urdhëroi: «Shko tek Ahavi dhe thuajti që të mbrehë kuajt në karrocë dhe të niset menjëherë, që të mos e zërë shiu!» ⁴⁵Pas pak filloi furtuna. Qielli u mbush me re të zeza. Mbi tokë ra shi i rrëmbyeshëm dhe breshër. Ahavi u nis për në Jizreel. ⁴⁶Atëherë Elijen e shtiu në dorë Shpirti i Zotit. Profeti mbërtheu rrobën e tij në brez dhe vrapoi përpara karrocës së Ahavit deri në Jizreel (si lajmëtar i mbretit).

Elija dëshiron të tërhiqet

19 Ahavi e noftoi Izobalën për gjithçka që kishte bërë Elija dhe se i kishte vrarë të gjithë profetët e Baalit. ²Atëherë Izobala dërgoi një lajmëtar tek Elija dhe i tha: «Më dënofshin perënditë, në qoftë se nuk do të të kem vrarë nesër në të njëjtën orë kur ke vrarë profetët e mi!»

³Elijën e kapi frika dhe iku për të shpëtuar jetën. E mori shërbëtorin e tij me vete dhe e la në Beershevë, në kufirin jugor të Judës ⁴Vetë vazhdoi më tutje, drejt jugut nëpër stepa. Pas një ditë udhëtimi të lodhshëm, u ul nën një gjineshtër dhe deshi më mirë të vdiste. «O Zot, nuk mundem më! – pëshpëriti. – Lermë të vdes! Nuk jam më i mirë se të parët e mi.» ⁵Pastaj u shtri nën gjineshtër dhe ra në gjumë.

Por erdhi një engjëll, e zgjoi dhe i tha: «Çohu dhe ha!» ⁶Kur shkoi rreth e rrotull pranë vendit ku kishte vënë kokën, Elija pa një pite të freskët dhe një shtambë me ujë. Hëngri, piu dhe ra përsëri në gjumë. ⁷Por engjëlli e zgjoi përsëri dhe i tha: «Çohu dhe ha! Ke rrugë të gjatë për të bërë!»

⁸Elija u çua, hëngri e piu dhe pastaj u nis për rrugë. E mori veten aq mirë, sa që u end pa pushim për 40 ditë e 40 net, derisa arriti në Horev, në malin e Perëndisë. ⁹Atje gjeti një shpellë dhe hyri brenda që të flinte. Papritur dëgjoji zërin e Zotit: «Elija, ç'kërkon këtu?» ¹⁰Elija iu përgjigj: «O Zot! Të kam mbrojtur me shumë dashuri ty, Perëndinë e Izraelit dhe Zotin e mbarë botës. Izraelitët e kanë shkelur besëlidhjen që bëre me ta; i kanë rrëzuar altarët e tu dhe i kanë vrarë profetët e tu. Kam mbetur vetëm unë dhe tani duan të më vrasin edhe mua.»

Misioni i ri për Elijen

¹¹Zoti tha: «Dil nga shpella dhe paraqitu para meje në mall!» Pastaj Zoti kaloi pranë shpellës. Ndërkohë, filloi një furtunë e madhe që e lëkundti faqen e malit, dhe gurë të mëdhenj u rrokullisën me zhurmë. Por Zoti nuk ishte në furtunë. Kur pushoi furtuna, u lëkund toka, por Zoti nuk ishte as në tërmet. ¹²Pastaj erdhi zjarri, por Zoti nuk ishte as në zjarr. Në fund, Elija dëgjoji zhurmën e një erë të lehtë.

¹³Atëherë ai e mbuloi fytyrën me mantel, doli jashtë dhe qëndroi para hyrjes së shpellës. Një zë e pyeti: «Elija, ç'kërkon këtu?» ¹⁴Ai iu përgjigj: «O Zot! Të kam mbrojtur me shumë dashuri ty, Perëndinë e Izraelit dhe Zotin e mbarë botës. Izraelitët e kanë shkelur besëlidhjen që lidhe me ta; i kanë rrëzuar altarët e tu dhe i kanë vrarë profetët e tu. Kam mbetur vetëm unë dhe tani duan të më vrasin edhe mua.»

¹⁵Atëherë Zoti e urdhëroi: «Kthehu nëpër rrugën nga e cila ke ardhur deri këtu! Shko në Damask dhe shuguro Hazaelin ♦ mbret të Sirisë. ¹⁶Pastaj shuguro Jehuin, birin e Nimshiut, mbret të Izraelit, si dhe Elishën, birin e Shafatit prej fshatit Avel-Mehola, ♦♦ pasardhësin tënd. ¹⁷Kush i shpëton zemërimin të Hazaelit, atë do ta vrasë Jehui, dhe kush arrin t'i shpëtojë Jehuit, atë do ta vrasë Elisha. ¹⁸Por unë do të kujdesem që në Izrael të mbeten gjallë 7.000 veta, ♦♦♦ që nuk kanë rënë në gjuhë para Baalit dhe nuk e kanë puthur shtatoren e tij.»

♦ Shërbimi i Elijes nuk e ndaloj përparimin e adhurimit të Baalit, kështu që tani ndëshkimi do të bjerë në Izrael. Prandaj emërohen agentët e Zotit për ta realizuar. Hazaeli duhej të shkakonte vdekjen e shumëkujt në Izrael, kurse Jehui do të kryente një masakër të tmerrshme. Përveç kësaj, Zoti do të vriste shumë njerëz për hir të Elishës. ♦♦ rrugës për në Damask, një largësi prej 350 km. ♦♦♦ Do të kursehet teprica besnike.

Elija emëron pasardhësin e tij

¹⁹Kur Elija u kthye nga mali i Horevit, e gjeti Elishën, ♦ birin e Shafatit, duke pluguar tokën. Njëmbëdhjetë shërbëtorë, secili me dy qe në zgjedhë, i shkonin përpara, kurse ai vetë ngiste pendën e dymbëdhjetë. Duke i shkuar pranë, Elija i hodhi mbi sup mantelin e tij të profetit.

²⁰Menjëherë Elisha la pendën, vrapoi pas Elijes dhe i tha: «Sa të ndahem prej prindërve të mi, që të vij me ty!» «Mirë, shko! – tha Elija. – Nuk të pengon kush.» ²¹Atëherë Elisha mori të dy qetë e pendës së tij dhe i theri. Me drurin e zgjedhës bëri zjarr, poqi mishin dhe ua dha njerëzve të tij si darkë të ndarjes. Pastaj shkoi me Elijen dhe u bë shërbëtori i tij.

♦ Shërbimi i tij zgjaste nëpër një periudhë prej 50 vitesh (duke përfshirë mbretërimet e Joramit, Jehuit dhe Jehoahazit) dhe fokusohet mbi përgatitjen e një teprice besnike. Kjo tregon për kujdesin e Zotit për mbretërinë veriore megjithatë apostate. Elisha përshkruhet si Joshua e dytë (kthehet në gjurmët e Joshuas) i cili zëvendëson Moisiun e dytë (Elijën). Shërbimi i Elijes përbëhej nga thirrja e popullit të kthehej te Zoti. Jezusi dha të kuptonte se Gjon Pagëzori e vazhdoi shërbimin e Elijes. Këtë shërbim do ta vazhdojë, siç duket, edhe një profet tjetër pak para kthimit të Jezusit (shih. Apok 11,3-10)

Sirianët rrethojnë Shomronin

20Mbreti sirian, Ben-Hadadi II, mobilizoi të gjitha forcat e tij të armatosura. ♦ Pas i shkuan me trupat e tyre tridhjetë e dy sheikë vasalë; kishte edhe një numër të madh karrocierësh. Ai marshoi drejt kryeqytetit izraelit Shomron, e rrethoi dhe u përpoq ta merrte me sulm. ²Pastaj dërgoi lajmëtarë te mbreti Ahav ³që t'i thoshin: «Kërkoj prej teje tërë argjendin dhe arin tënd, por gratë e tua dhe bijtë e tu më të mirë mund t'i mbash.» ⁴Ahavi iu përgjigj: «Të nënshtrohem ty, zoti dhe mbreti im! Gjithçka që kam, të takon ty.»

⁵Lajmëtarët e Ben-Hadadit shkuan për herë të dytë dhe i thanë: «Ben-Hadadi kërkon jo vetëm argjendin dhe arin tënd, por edhe gratë dhe bijtë e tu. ⁶Nesër, rreth kësaj ore, do të dërgojë njerëzit e tij, që të bastisin shtëpinë tënde dhe shtëpitë e ministrave të tu. Ata do të marrin gjithçka me vlerë.»

⁷Mbreti i Izraelit mblodhi pleqtë e vendit dhe u tha: «Ju po e shikoni vetë se si po na merr nëpër këmbë ky njeri. I kam dorëzuar gratë e mia dhe bijtë e mi, argjendin dhe arin tim, por këto nuk i mjaftojnë.» ⁸«Mos i prano këto kushte! – thirrën pleqtë dhe të gjithë burrat e qytetit. – Mos ia plotëso dëshirën!» ⁹Atëherë Ahavi i ktheu përgjigje Ben-Hadadit: «Zoti dhe mbreti im! Jam gati ta plotësoj kërkesën tënde, por atë që po kërkon tani, nuk mund ta plotësoj.»

Kur lajmëtarët i sollën këtë përgjigje Ben-Hadadit, ¹⁰ai i dërgoi fjalë për herë të tretë Ahavit: «Më zëntë mallkimi i perëndive, nëse Shomroni do të nxjerrë aq pak shkrumb e hi, sa që secili prej ushtarëve të mi të mund të marrë me vete vetëm një grusht.» ¹¹Por mbreti i Izraelit i dha Ben-Hadadit këtë përgjigje: «Kush kërkon ta rrjepë luanin, më parë duhet ta vrasë atë!» ¹²Kur i sollën këtë përgjigje, Ben-Hadadi ishte në çadrën e tij dhe po pinte me mbretërit vasalë. «Çohuni, në sulm!» – i urdhëroi oficerët e tij. Menjëherë trupat siriane u përgatitën për sulm kundër qytetit.

♦ Këto ngjarje sigurisht ndodhën para zhvillimeve të përshkruara në kapitullin e mëparshëm. Ahavi do të ketë tërhequr gjendjen e tij vasale. Ky do të ketë qenë sulm mbrojtës, sepse sirianët ishin të shqetësuar nga fuqia e Izraelit që po rritej.

Zoti përkrah popullin e tij

¹³Atëherë një profet shkoi te mbreti Ahav dhe i tha: «Zoti të dërgon fjalë: «A e ke parë sa e madhe është ushtria? Sot do ta lë në duart e tua. Nga kjo do ta kuptosh se unë jam Zoti.»»

¹⁴«Me anë të kujt do të ndodhë kjo?» – pyeti Ahavi, dhe profeti iu përgjigj:

«Me anë të repartit të guvernatorit të provincës, thotë Zoti.»

«Dhe kush do ta fillojë betejën?» – pyeti Ahavi.

«Ti» – ia ktheu profeti.

¹⁵Mbreti kërkoi që të paraqitej reparti i guvernatorit: ishin 232 veta. Pastaj thirri pjesën e dytë të izraelitëve; ata ishin 7.000 veta. ¹⁶⁻¹⁷Rreth mesditës burrat e guvernatorit dolën nga qyteti, ndërkohë që Ben-Hadadi dhe tridhjetë e dy mbretërit vasalë ende rrinin duke pirë nën çadrat e tyre. Ben-Hadadi kishte caktuar zbulues, të cilët e lajmëruan: «Nga Shomroni po del një kolonë njerëzish.» ¹⁸«Në qoftë se kërkojnë kushte për paqe, – urdhëroi ai, – kapini rob; por, në qoftë se na sulmojnë – përsëri i dua të gjallë.» ¹⁹²¹U bë përlëshje dhe njerëzit e guvernatorit masakruan çdo njeri që u zuri rrugën.

Pas tyre doli nga qyteti mbarë ushtria izraelite. Ajo u hodh në sulm nën komandën e mbretit Ahav dhe u shkaktoi disfatën përfundimtare sirianëve. Mbreti Ben-Hadad iku me kalë. Arriti të shpëtonte edhe një numër luftëtarësh në karroca. Gjithë pjesa tjetër e karrocave u asgjësua.

Fuqia e Zotit është e pakufishme

²²Profeti shkoi përsëri te mbreti Ahav dhe i tha: «Ki kujdes! Përgatitu për një sulm tjetër. Vitin e ardhshëm në pranverë, mbreti i Sirisë do të marshojë përsëri kundër teje.»

²³Por këshilltarët i thanë Ben-Hadadit: «Perëndia e izraelitëve është perëndi i maleve, prandaj ata kishin epërsi mbi ne. Në qoftë se luftojmë me to në rrafshinë, do të dalim me siguri fitimtarë. ²⁴Prandaj ne të këshillojmë që t'i rrëzosh të tridhjetë e dy sheikët dhe t'i zëvendësosh me oficerë. ²⁵Ngre një ushtri, që të jetë sa ajo, me të cilën e humbe betejën. Gjithashtu, të kesh po aq kuaj dhe karroca. Pastaj le të luftojmë kundër tyre në rrafshinë. Do ta shohësh se do t'i mundim.»

Mbreti Ben-Hadad e dëgjoi këshillën e tyre. ²⁶Vitin tjetër në pranverë, mobilizoi trupat e tij dhe marshoi me to në Afek për të luftuar kundër Izraelit. ²⁷Edhe izraelitët mobilizuan ushtrinë e tyre, u dolën përpara sirianëve dhe i sulmuan përballë fushimit të tyre. Në krahasim me numrin e madh të armiqve që nxinin tërë tokën, ata dukeshin si kope të vogla dhish.

²⁸Atëherë profeti iu afrua mbretit izraelit dhe i tha: "Zoti të dërgon fjalë e të thotë: «Meqë sirianët kanë pohuar se unë jam perëndi i maleve dhe nuk kam pushtet në rrafshinë, do të të dorëzoj të gjitha forcat e tyre të armatosura. Nga kjo do ta kuptoni se unë jam Zoti.»"

²⁹Pas gjashtë ditësh të dyja ushtritë gjendeshin ballë për ballë. Ditën e shtatë filloi lufta. Izraelitët i mundën sirianët dhe atë ditë vranë 10.000 ushtarë. ³⁰Pjesa që mbeti, 27 oficerë, ikën në qytetin Afek. Por muri i qytetit u shemb dhe i groposi të gjithë nën të.

Mbreti Ahav fal armikun e tij

Edhe Ben-Hadadi iku në qytet dhe kërkoi strehim në dhomën e brendshme të një shtëpie. ³¹Atëherë këshilltarët i thanë: «Kemi dëgjuar se mbretërit e Izraelit nuk janë mizorë dhe hakmarrës. Prandaj mbështillemi me një pëlhurë të trashë, lidhim litarë në qafë dhe i dalim përpara mbretit izraelit. Ndoshta mund t'ia arrijmë që ai të na e falë jetën.»

³²Këshilltarët e Ben-Hadadit u veshën me rrobat e pendimit, lidhën litarë në qafë, shkuan te mbreti Ahav dhe i thanë: "Ben-Hadad, vasali yt besnik, të lutet: «Ma kurse jetën!»" «Pra, është ende gjallë?— pyeti Ahavi. — Atëherë, le të bëhemi vëllezër!» ³³Të dërguarit e Ben-Hadadit e morën këtë për shenjë të mirë, e pranuan fjalën e tij dhe e siguruan me këto fjalë: «Me siguri, Ben-Hadadi është vëllai yt!» «Shkoni dhe merreni!» — u tha Ahavi.

Kur Ben-Hadadi doli, Ahavi e mori në karrocën e vet. ³⁴Ben-Hadadi i tha: «Do të t'i kthej qytetet që ati im i ka marrë atit tënd. Ti mund të ndërtosh dyqane në kryeqytetin tim, Damask, siç bëri im atë në Shomron.» Ahavi iu përgjigj: «Në qoftë se ma premtan këtë, do të të liroj.» Ata lidhën marrëveshje për këtë dhe Ahavi e la Ben-Hadadin të lirë.

Mbretit Ahav i shpallet dënimi

³⁵Një profet nga turma e profetëve i tha një tjetri: «Më rrih!» Kështu e kishte urdhëruar Zoti, por tjetri nuk pranoi. ³⁶Atëherë profeti i tha: «Ti e ke kundërshtuar urdhrin e Zotit. Për këtë do të të vrasë një luan, sapo të largohesh prej meje.» Kur tjetri u largua, iu sul një luan dhe e vrau.

³⁷Profeti takoi një njeri tjetër dhe i tha: «Më rrih!» Njeriu e rrahu, saqë i doli gjak. ³⁸Pastaj profeti zuri vend në rrugën nga e cila duhej të vinte mbreti. Kokën e kishte të mbuluar, në mënyrë që nuk mund të dallohej se kush ishte.

³⁹Kur mbreti i kaloi pranë, profeti iu drejtua dhe i tha: "O mbreti im! Mora pjesë në luftë. Gjatë betejës dikush më solli një rob lufte dhe më tha: «Ruaje! Në qoftë se të ikën, do ta paguash me kokë ose me një gjobë prej 3.000 monedhash argjendi.» ⁴⁰Por unë isha tepër i zënë dhe robi më iku menjëherë." Mbreti i tha: «Ti e ke shpallur vetë vendimin.»

⁴¹Atëherë njeriu hoqi shaminë e kokës dhe mbreti e kuptoi se kishte të bënte me një profet. ⁴²Profeti thirri: "Zoti të dërgon fjalë: «Ti e ke lënë të lirë njeriun që kisha dënuar me vdekje ♦ dhe që e kisha caktuar të rrënohej. Prandaj, në vend të tij, do të ta marr jetën ty, ndërsa popullit tënd do t'i ndodhë si popullit të tij!»"

⁴³I mërziur dhe i zemëruar, mbreti vazhdoi rrugën dhe hyri në pallatin e tij në Shomron.

♦ Ahavi dënohet për mosbindje, megjithë gjestin e tij humanitar.

Vreshti i Navotit: mbreti shpërdoron pushtetin e tij

21 Pas disa kohësh ndodhi si vijon: Mbreti Ahav kishte një seli verimi në qytetin Jizrëel. Pranë selisë gjendej një vresht që i takonte një banori të qytetit, me emrin Navot. ²Një ditë, mbreti i tha Navotit: «Vreshtin tënd do të ma japësh mua! Ai kufizohet drejtpërdrejt me pallatin tim, prandaj do të ishte vend shumë i përshtatshëm për një park mbretëror. Në vend të tij do të jap një vresht më të mirë, ose po të duash, ta blej me çmim të lartë.»

³Por Navoti iu përgjigj: «Zoti më ruajtë, po nuk mund të ta jap trashëgimin e stërgjyshërve të mi.»

⁴I zemëruar, mbreti u kthye në pallatin e tij dhe nuk pranoi të hante asgjë. ⁵Iu afrua gruaja dhe i tha: «Çfarë ka ndodhur? Përse nuk je në qejf?» ⁶Ahavi iu përgjigj: «I kam thënë Navotit disa herë, që të më japësh vreshtin e tij; i kam ofruar edhe të holla ose një vresht më të mirë, por ai ngul këmbë dhe nuk do të ma japë.»

⁷«A je mbret apo jo? – i tha Izobala. – Ngrihu, argëtohu përsëri dhe të bëftë mirë! Ia marr unë vreshtin Navotit.» ⁸Ajo u shkroi në emër të Ahavit pleqve dhe qytetarëve me influencë në Jizrëel dhe i vulosi letrat me vulën mbretërore. ⁹Në letra thuhej: «Shpallni një ditë pendimi! Të mblidhen banorët e qytetit dhe të hidhet Navoti para popullit (në seancë identifikimi) për të gjykuar (kush është fajtor për fatkeqësinë).

¹⁰Përballë tij do të ulen dy njerëz të paturpshëm, të cilët do të paraqiten si dëshmitarë kundër tij duke thënë: «Ti e ke mallkuar Perëndinë dhe mbretin.» Pastaj nxirreni jashtë qytetit dhe writeni me gurë.»

¹¹Pleqtë dhe qytetarët me influencë i zbatuan me përpikëri udhëzimet e Izobalës. ¹²Ata i thirrën qytetarët, që të mblidheshin për një ditë pendimi dhe urdhëruan që Navoti të ulej përpara. ¹³Përballë tij ishin ulur dy njerëz zemërligë. Ata u ngritën si dëshmitarë kundër Navotit dhe pohuan: «Navoti ka mallkuar Perëndinë dhe mbretin!» Atëherë njerëzit e çuan Navotin jashtë qytetit dhe e vranë me gurë. ¹⁴Pastaj, pleqtë e qytetit njoftuan Izobalën: «Navoti ka vdekur; e kanë vranë me gurë.»

¹⁵Kur e mori lajmin, Izobala i tha Ahavit: «Vreshti të takon ty, mund ta marrësh! Njeriu që nuk donte të ta shiste, ka vdekur.» ¹⁶Ahavi shkoi menjëherë për ta përvetësuar vreshtin e Navotit.

♦ Izobala shpall agjërim gjoja për të caktuar cilin është fajtor për thatësinë dhe e vë Navotin para popullit në një seancë identifikimi. Fajtori identifikohet nga dy dëshmitarë të rremë dhe ekzekutohet.

Elija shpall dënimin e dhënë nga Perëndia

¹⁷Atëherë Zoti i tha profetit Elija nga Tishbeja: ¹⁸«Shko tek Ahavi, mbreti i Izraelit, që banon në Shomron. Sapo ka shkuar te vreshti i Navotit për ta marrë për vete. ¹⁹Thuaji: «Në fillim bën vrasje dhe pastaj vjedh! Për këtë, Zoti të dërgon fjalë: Atje ku qentë kanë lëpirë gjakun e Navotit, atje do të lëpijnë edhe gjakun tënd.»

²⁰Kur pa Elijen që po i afrohej, Ahavi i thirri: «Ja, po vjen armiku im! Përse më gjurmon?»

Elija iu përgjigj: «Të kam gjurmuar dhe ja ku të gjeta. Ti ke fyer Zotin. ²¹Për këtë Ai të dërgon fjalë: «Ty dhe familjes sate do t'ju shkaktoj fatkeqësi. Ti vetë duhet të vdesësh, ndërsa të gjithë pasardhësit e tu meshkuj do t'i shfaros, të mëdhenj e të vegjël. ²²Meqë ke ngjallur zemërimin tim dhe i ke futur izraelitët në idhujtari, do t'i shkaktoj familjes sate të njëjtin fat si familjes së Jaravamit dhe Bashës.» ²³Ndërsa mbretëreshës Izobalë, Zoti i thotë: «Kufomën tënde do ta hanë qentë në rrëzë të murit të qytetit Jizrëel.

²⁴Kush prej familjes sate do të vdesë në qytet, do ta hanë qentë, dhe kush do të vdesë në fushë, do ta hanë hutat.»

²⁵Në të vërtetë, nuk kishte njeri më të gatshëm se Ahavi, që të bënte atë që nuk i pëlqente Zotit. Për këtë e kishte nxitur edhe gruaja e tij, Izobala. ²⁶Mëkati i tij më i rëndë ishte adhurimi i idhujve, pikërisht si amorasit, të cilët Zoti i kishte dëbuar nga vendi i tyre, përpara izraelitëve.

²⁷Pasi Elija mbaroi së foluri, Ahavi e grisi rrobën nga tmerri. U mbështoll me një pëlhurë të trashë dhe nuk e hoqi edhe kur shkoi të flinte. Eci poshtë e lart nëpër shtëpi dhe nuk desh të hante gjë. ²⁸Atëherë Zoti i tha profetit Elija: ²⁹«A ke vënë re se si më në fund Ahavi e pranoi pushtetin tim? Meqenëse u përkul para meje, nuk do të lejoj që fatkeqësia të bjerë mbi familjen e tij sa të jetë gjallë, por vetëm atëherë kur i biri të bëhet mbret. ♦♦

♦ Martesa katastrofike lidhur nga Omriu për birin e tij, Ahavin, për t'i forcuar marrëdhëniet me Fenikinë. ♦♦ dinastia e tij duhej të zgjaste vetëm për edhe një gjeneratë tjetër. Dënimin do të bjerë, por shtyhet si me rastin e Ninavës dhe Davidit.

A është Perëndia për këtë luftë?

(2 Kr. 18,2-27)

22 Për dy vite me radhë ndërmjet Sirisë dhe Izraelit nuk kishte pasur luftë. ²Vitin e tretë, mbreti Jehoshafat nga Juda ishte për vizitë te mbreti i Izraelit. ³Ahavi u tha këshilltarëve të tij: «A keni harruar që qyteti Ramot në Gilead na takon neve në të vërtetë? Përse ngurrojmë t'ua rimarrim sirianëve?»

⁴Ai iu drejtua Jehoshafatit dhe e pyeti: «A do të marrësh pjesë në këtë luftë, në qoftë se sulmoj Ramotin?» «Patjetër – iu përgjigj Jehoshafati. – Mund të mbështetesh në trupat e mi, si në këmbësorët, ashtu edhe

në kalorësit, njëlloj si tek trupat e tu. ⁵Por më parë duhet ta pyesësh Zotin se çfarë mendon ai për këtë.»
⁶Atëherë mbreti i Izraelit i thirri të gjithë profetët, rreth katërqind, dhe i pyeti: «A duhet ta sulmoj qytetin Ramot, apo jo?» «Sulmoje! – iu përgjigjën ata. – Zoti do të ta dorëzojë.»

⁷Por Jehoshafati ngurroi dhe pyeti: «A nuk ka këtu profetë të tjerë, me të cilët mund ta pyesim Zotin?»

⁸«Ka edhe një profet – iu përgjigj Ahavi. – Ai është Miha, biri i Jimlës. Por nuk mund ta duroj, sepse më përcjell gjithnjë lajme të këqija.» Por Jehoshafati i tha: «Një mbret nuk duhet të flasë kështu!» ⁹Atëherë Ahavi thirri një oborrtar dhe e urdhëroi ta sillte Mihën sa më shpejt.

¹⁰Ahavi dhe Jehoshafati ishin ulur me madhështi mbretërore mbi dy frona të ngritur në shesh para portës së qytetit Shomron. Katërqind profetë qëndronin para tyre; ata ishin në ekstazë. ¹¹Njëri prej tyre, Cidkija, biri i Kanaanës, i cili kishte vënë në kokë një helmetë me brirë, thirri: «Zoti ka thënë: «Siç është i pamposhtshëm një dem me brirë të hekurta, ashtu do t'i sulmohet edhe ti sirianët dhe do t'i asgjësosh plotësisht.»» ¹²Profetët e tjerë e miratuan dhe thirrën: «Marsho lirisht kundër Ramotit! Ti do të dalësh fitimtar! Zoti do të ta dorëzojë qytetin!»

Profet i papërshtatshëm

¹³Lajmëtarit i tha Mihës: «Profetët kanë parashikuar njëzëri fitore për mbretin. Kujdes që profecia jote të mos i kundërshtojë profecitë e tyre! Edhe ti shpalli mbretit fitoren!» ¹⁴Por Miha iu përgjigj: «Beto hem për Zotin që vepron! Unë mund të shpall vetëm atë që më urdhëron Ai të them.»

¹⁵Kur Miha u paraqit para mbretit Ahav, ky e pyeti: «Më thuaj, a duhet ta sulmojmë Ramotin apo jo?»

Miha iu përgjigj: «Sulmoje qytetin! Natyrisht do të kesh sukses. Zoti do të ta dorëzojë.» ¹⁶Por mbreti i tha: «Të përgjehem të më thuash hapur të vërtetën! Çfarë të ka treguar Zoti?»

¹⁷Atëherë Miha iu përgjigj: «Ushtrinë izraelite e pashë të shpërndarë nëpër male si një kope pa bari. Dhe Zoti më tha: «Ata nuk kanë më udhëheqës. Lufta ka mbaruar; le të kthehen në shtëpi.»»

¹⁸Ahavi iu drejtua Jehoshafatit: «A e sheh që kam të drejtë? Ai më përcjell gjithnjë lajme të këqija!»

¹⁹Por Miha vazhdoi: «Dëgjo, çfarë më bëri Zoti të shoh! E pashë Zotin të ulur në fron. Në të dyja anët e tij qëndronte mbarë oborri qiellor.» ²⁰Atëherë Zoti pyeti: «Kush do t'ia marrë mendtë Ahavit për ta sulmuar Ramotin, që të gjejë atje vdekjen?» Dikush kishte një propozim, dikush tjetër një propozim, ²¹derisa njëri iu paraqit Zotit dhe i tha: «Do ta nxis unë për këtë.»

«Si do t'ia bësh?» – pyeti Zoti, ²²dhe ai iu përgjigj: «Do të flas si shpirt mashtrues në gojë e të gjithë profetëve të Ahavit.» Atëherë Zoti tha: «Ti do t'ia arrish ta futësh në rrugë të gabuar. Shko dhe vepra kështu!»

²³«Unë e shoh, – vazhdoi t'i thoshte Miha mbretit, – që Zoti u ka vënë në gojë profetëve të tu një gënjeshtër. Në të vërtetë, ai ka vendosur të të rrënojë.»

²⁴Pas këtyre fjalëve, Cidkija iu afrua Mihës dhe i tha: «Çfarë dëshmie mund të më japësh që Shpirti i Zotit më ka lënë mua dhe tani flet vetëm nëpërmjet teje?» ²⁵«Do ta shohësh, – iu përgjigj Miha, – kur të vijë dita, dhe ti do të fshihesh në skutën më të brendshme të shtëpisë sate!»

²⁶Arrestojeni! – urdhëroi mbreti Ahav. – Çojeni te komandanti i qytetit, Amoni, e te princi Joash.

²⁷Thuajuni: «Urdhër i mbretit: Këtë njeri mbajeni në burg, derisa të kthehem shëndoshë. Jepini racionin më të vogël të ujit dhe të bukës!» ²⁸Miha iu përgjigj: «Në qoftë se kthehesh shëndoshë, atëherë Zoti nuk ka folur nëpërmjet meje.» Pastaj ai shtoi: «Askush të mos harrojë çfarë kam thënë!»

Profeti kishte të drejtë

(2 Kr. 18,28-34)

²⁹Mbreti izraelit dhe mbreti judeas marshuan, pra, së bashku kundër qytetit Ramot. ³⁰³¹Rrugës Ahavi i tha Jehoshafatit: «Unë do të hyj i maskuar në betejë, por ti mund t'i mbash lirisht rrobat e tua mbretërore.» Në të vërtetë, mbreti sirian u kishte dhënë urdhër 32 oficerëve të repartit të tij të karrocave: «Ju duhet të sulmoni vetëm mbretin e Izraelit. Mos sulmoni asnjeri tjetër, edhe në qoftë se ka gradë të lartë!» Ahavi e kishte parashikuar këtë, prandaj hyri i maskuar në betejë.

³²Kur e panë Jehoshafatin, luftëtarët e karrocave thirrën: «Ja mbreti i Izraelit!» dhe filluan ta sulmonin. Jehoshafati thirri për ndihmë njerëzit e tij, ³³dhe luftëtarët e karrocave të luftës e kuptuan se ky nuk ishte ai që kërkonin, prandaj e lanë të qetë. ³⁴Ndërkohë, një ushtar i zakonshëm lëshoi kuturu një shigjetë, që i ra mbretit të Izraelit në një vend të pambrojtur të trupit. Ahavi urdhëroi karrocierin e tij: «Kthehu dhe më nxirr nga beteja! Jam plagosur.» ³⁵Por, meqë lufta ishte ashpërsuar, mbretit iu desh t'u qëndronte sirianëve përballë. E mbanin të ngritur në karrocën e tij, ndërsa plaga vazhdonte t'i rridhte gjak. Nga mbrëmja vdiq, ³⁶dhe kur perëndoi dielli, oficerët në fushimin izraelit dërguan lajmëtarë të shpallnin: «Secili le të shkojë në shtëpi! Mbreti vdiq!»

³⁷Mbretin e vdekur e çuan në Shomron dhe e varrosën atje. ³⁸Ndërsa po pastronin karrocën e tij pranë pellgut të Shomronit, qentë lëpinën gjakun e Ahavit dhe prostitutat u lanë me ujin e gjakosur, pikërisht ashtu siç e kishte shpallur Zoti.

³⁹Gjithçka tjetër për Ahavin dhe veprat e tij, ♦ për pallatin e tij të zbuluar me fildish dhe qytetet që i fortifikoi, mund të lexohet në analet e mbretërve të Izraelit. ⁴⁰Kur vdiq, fronin e tij e trashëgoi i biri,

Ahazjahu.

♦ Ahavi ishte shembull klasik për njeriun e dyfishtë: trim në betejë, por i dobët në shtëpi, i penduar, por më vonë hodhi poshtë pushtetin e Zotit.

Për mbretin Jehoshafat nga Juda

(2 Kr. 20,31-21,1)

⁴¹Vitin e 4-të të mbretërimit të Ahavit, mbretit të Izraelit, Jehoshafati, biri i Asës, u bë mbret i Judës. ⁴²Kur u bë mbret, ishte 35 vjeç dhe mbretëroi 25 vjet në Jerusalem. Nëna e tij ishte bijë e Shilhit dhe quhej Azuva. ⁴³Jehoshafati ndoqi për gjithçka shembullin e të atit, Asës, dhe bëri atë që i pëlqeu Zotit.

⁴⁴Megjithatë, vendet e flijimit që ndodheshin në të gjithë vendin, nuk i prishi dhe populli vazhdoi të kushtonte mbi to flijimet e veta. ⁴⁵Në kohën e mbretërimit të tij, ndërmjet tij dhe mbretit të Izraelit sundoi paqja.

⁴⁶Gjithçka tjetër për Jehoshafatin, për luftërat dhe sukseset e tij, mund të lexohet në analet zyrtare të mbretërve të Judës. ⁴⁷Jehoshafati dëboi edhe prostitutat e fundit që kishte lënë i ati, Asa.

⁴⁸Në kohën e tij, Edomi nuk kishte mbretin e vet, por e sundonte një guvernator i mbretit të Judës.

⁴⁹Jehoshafati kishte urdhëruar të ndërtonin anije të mëdha tregtare ♦ për të sjellë ar nga Ofiri. Por planet e tij dështuan, sepse flota u profetin të ulur në majë mali. Oficeri u ngjit tek ai dhe i tha: «O njeri i Perëndisë, zbrit! Urdhër i mbretit!» ¹⁰Por Elija iu përgjigj: «Në qoftë se jam me të vërtetë njeri i Perëndisë, atëherë le të zbresë zjarri nga qielli dhe të vrasë ty dhe pesëdhjetë njerëzit e tu!» Nga qielli ra zjarr menjëherë, dhe i përpiu të gjithë.

¹¹Pastaj mbreti dërgoi një oficer tjetër me pesëdhjetë veta. Edhe ai i tha Elijes duke thirrur: «O njeri i Perëndisë, zbrit menjëherë! Urdhër i mbretit!» ¹²Elija i dha të njëjtën përgjigje dhe përsëri Perëndia bëri që nga qielli të zbriste zjarri mbyt. ⁵⁰Mbreti izraelit, Ahazjahu, biri i Ahavit, donte që tregtarët e tij të lundronin bashkë me ata të Jehoshafatit, por Jehoshafati nuk pranoi.

⁵¹Kur vdiq Jehoshafati, e varrosën pranë të parëve të tij në qytetin e Davidit. Fronin e tij e trashëgoi i biri, Jehorami.

♦ Aludim për rifillimin e tregtisë pas ndërprerjes së shkaktuar nga veprimtaria e Shishakut (Ramsesit II?) dhe Hazaelit. Dështimi është shembull tipik për rënien e Judës pas erës së artë të Solomonit.

Për Ahazjahun nga Izraeli

⁵²Vitin e 17-të të mbretërimit të Jehoshafatit, mbretit të Judës, Ahazjahu, biri i Ahavit, u bë mbret i Izraelit. Ai mbretëroi dy vjet në Shomron ⁵³dhe bëri atë që nuk i pëlqeu Zotit dhe ndoqi për gjithçka shembullin e keq të të atit, të së ëmës dhe mbretit Jaravam që i kishte shtyrë izraelitët në idhujtari.

⁵⁴Nderonte dhe adhuronte idhullin Baal. Kështu e fyeu Zotin, Perëndinë e Izraelit, siç kishte bërë edhe i ati.